

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/1

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. április 29.   bel   p é n t e k
-----

sb0001 4 150 mtib1001

az üdülési idény előtt: új vállalati üdülők, 150 ezer beutalt a vasiparban

1983. április 29. - május végén kezdődik a szakszervezeti és a vállalati üdülőkben a főszezon, a vasasszakszervezethez tartozó gyárak, üzemek dolgozói közül az idén összesen mintegy 150 ezren kapnak beutalót, a szervezett vasipari dolgozók egynegyede, a legtöbb üdülőben már az előszezonban is telt ház volt, de most, a nyári hónapokra sokszoros a tuljelenkezés a beutaló jegyekért.

a vasasszakszervezet szociálpolitikai osztályán az mti munkatársának elmondták: az elmúlt hónapokban jónéhány új üdülőt is avattak, sokat felújítottak, korszerűsítettek, elsősorban komfortosítottak, a szot kezelésében zalakaroson és balatonszéplakon épült új üdülő-komplexum, a vasas dolgozók és családtagjaik ezentul ezekben az üdülőkben is nyaralhatnak, a vállalati üdülők sorában most először pihenhetnek, üdülhetnek a zalakarosi ikerus és a balatonfüredi magyar hajó- és darugyári üdülőben, olyan új üdülő is elkészült, amely a szot kezelésében üzemel, de építésében több vállalat kooperációs partnerként részt vett, így dolgozók a beutalójegyek elosztásánál előnyben részesülnek; ilyen például a gyulai üdülő, ahová a csepeliek és a villamos művek alkalmazottai több üdülési lehetőséget kapnak.

a szakszervezeti és a vállalati üdüléseknél a dolgozók továbbra is előnyben részesítik a balatoni és a tópart-környéki nyaralást, igaz, az üdülők jórésze is ezekre a helyekre épült, s kevesebb a hegyvidék, illetve gyógyviz-hévíz közelében.

évről évre visszatérő gond, hogy szinte mindenki a két-három nyári hónapra kér beutalót, főleg a családostok, hiszen a szülők az iskolásgyermekekkel csak ilyenkor tudnak több hétre elutazni. a szabad szombatok bevezetésével, az iskolai év hosszabbodásával a főszezon le is rövidült. az elő- és utószezon elsősorban a nyugdíjasok használják ki, ilyenkor az üdülés olcsóbb is. különösen népszerű a vasasok normafánál levő nyugdíjas üdülője.

a vasasszakszervezet időről időre felméri az üdülési lehetőségeket és azt is, hogy a vállalatok szociálpolitikai terveikben miként foglalkoznak ezzel a kérdéssel. a vállalati szakszervezeti bizottságok testületi üléseiken rendszeresen értékelik az üdültetéssel kapcsolatos feladatokat. a bizalmiak szervezetten osztják szét a beutalójegyeket. mindenhol kedvezményeket biztosítanak a nyugdíjasoknak, és jelentős összegekkel hozzájárulnak a nagycsaládosok és a gyermeküket egyedül nevelők üdülési költségeihez. /mti/

sz/gg/kö jf olt
00.10 290483 2511

-.-

sb0002 4 160 mtib1002

neb-vizsgálat a betegellátásról a xvi. kerületben

1983. április 29. - a péterfy sándor utcai kórház - amelynek működése az v. és a vii. kerület mellett a xvi. kerületre is kiterjed - rendelőintézetének a lakosság betegellátásában betöltött szerepét folyamatosan vizsgálta az elmúlt két évben a xvi. kerületi népi ellenőrzési bizottság. a tapasztaltakról a helyi tanács végrehajtó bizottságának a nemrégiben megtartott ülésén számoltak be.

a rendelőintézetet 1979-ben még 2520, tavaly azonban már csak 1800 beteg kereste fel naponta. a neb-vizsgálatot végző szakemberek szerint a jelentős csökkenés jórészt az ugynevezett deffinitív betegellátásnak köszönhető, vagyis annak, hogy a nem kifejezetten szakellátást igénylő betegeket a körzeti orvoshoz irányítja az intézmény. a másik, már sajnálatosabb ok: a rendelések zaklatottsága miatt sokan inkább a lakóhelyükön fordultak panaszukkal az orvoshoz.

bár az utóbbi években nőtt a rendelőintézetben foglalkoztatottak száma, egyes osztályokon - reuma, urológia, munkaalkalmassági - vannak még betöltetlen állások, s ezért nem folyamatos a rendelés. a helyhiány miatt gyakran nagy a zsúfoltság: nem ritka, hogy az ekg szobában - az ügyeletes orvost is beleértve - egy időben hatan-heten

is tartózkodnak. ilyen körülmények között szinte lehetetlen megbízható vizsgálatot végezni - foglalták össze a tapasztaltakat a népi ellenőrök. a kerületbeliek a déli - azaz délelőtti és délutáni rendelések közötti - ügyelettel kapcsolatban is jelezték elégedetlenségüket: előfordult ugyanis, hogy sürgős esetben nem találtak orvost a rendelőben.

az integráció bevezetése - vagyis 1981. január 1. - óta jobb kapcsolat alakult ki a kórház és a rendelőintézet között, ennek köszönhetően elejét veszik a párhuzamos vizsgálatoknak. nem hozott kedvező változást a szervezeti és irányítási rendszer egységesítése a kórházi elhelyezéseket tekintve: az ágyak száma a péterfy sándor utcai kórházban nem lett több, komoly visszaesés tapasztalható a szanatóriumi beutalások terén: míg 1978-ban 350, addig tavaly már csak 171 beteget kezeltek szanatóriumban a rendelőintézet javaslatára. javult az intézmény műszerellátottsága: a sebészetben a legkorszerűbb sterilizáló-rendszert vezették be. a kisebb műszerek - például a vérnyomásmérők - házon belül cserélhetők, ám a bonyolultabb gyógyászati berendezések meghibásodása komoly gondokat okoz, javításuk olykor igen hosszú ideig elhúzódik. a karbantartási munkák gyors elvégzésére - víz- és villanyszerelők, lakatosok foglalkoztatásával - műhelyt alakítottak ki a rendelőben. /mti/

na/mi/sa ag olt
00.10 290483 2601

-.-

sb0003 4 150 mtib1003

szőlő a házikertben - statisztikai felmérés /1. rész/

1983. április 29. - a kisgazdaságok szőlőtermelése az elmúlt időszakban némiképpen megváltozott; a korábbinál többen foglalkoznak a kertészetnek ezzel az ágazatával, s a termőterületek átrendeződése is megkezdődött - ezt tanúsítja a központi statisztikai hivatal országos felmérése. /1981-ben országos vizsgálatra került sor, a 10 évvel korábbi felmérés adatait egyeztetették ismételtén, és ezek után készült el az összesítés a kitermelők tevékenységéről./ az elmúlt 10 évben - jelentés szerint - a szőlőt termelők száma 12 százalékkal nőtt. az első országos felmérés idején a háztájival, szőlőskertekkel rendelkezőknek csak valamivel több mint fele, 1981-ben azonban már kétharmada foglalkozott szőlővel. az összefüggő ültetvényvel rendelkezők száma viszont ötödével csökkent. ebbe az osztályba sorolták a 200 négyzetmétert elérő, vagy ennél nagyobb területet, ezek művelése azonban egy sor gondot vetett fel. háromnegyed részük a lakóháztól távol van, általában külterületen található, ami az idősebb tulajdonosoknál gyakran áthidalhatatlan nehézséget okoz.

sokfelé nehezítette a gondozást, hogy a szakigazgatási szervek a permetezéshez szükséges kutakat nem tartották rendben, és a szállítóeszközök sem mindig álltak a termelők rendelkezésére. az előregedett, gyakran alacsony termőképességű szőlők jövedelemviszonya kedvezőtlen, emiatt is számos termelő elhagyta az ültetvényt, sorsára hagyta a gyümölcsöst.

ugyanakkor ezzel ellenkező előjelű folyamat indult: a kistermelők jelentős része a házikertben telepített szőlőt. az épületek környékén pompás kerteket találni, magas hozamu fajtákkal. olyanok is bekapcsolódtak a házkörűli termelésbe, akik korábban nem is ismerték a szakma fogásait: különösen szívesen telepítenek lugasokat, amelyeknek hossza 10 év alatt legalább megkétszereződött. a 200 négyzetméternél kisebb kerti szőlők területe is harmadával nagyobb, mint 10 évvel korábban, a statisztikusok szerint a lugas-szőlők termőképessége mintegy 10 ezer hektár hagyományos művelésű szőlőével egyenértékű. javult a szőlők fajtaösszetétele is. korábban a csemege fajták aránya a 7 százalékot sem érte el, az új telepítéseknél, - főleg a ház körül - ma már megközelíti az 50 százalékot, nem tekinthető kedvezőnek viszont, hogy a direkttermő fajták aránya is magas a házikertekben, eléri a 20-25 százalékot.

/folyt. köv./ er

00.11 290483 2407

-. -

sb0004 4 150 mtib1004

szőlő a házikertben /2. rész/

az összefüggő szőlőterületek csökkenését megakadályozhatja, hogy terjedőben van az új felújítási módszer. ennek lényege: a mezőgazdasági nagyüzemek támogatásával korszerű ültetvényeket telepítenek a régiak helyére. esetenként a nagyüzemek vállalják a növényvédelmi munkákat, és beszerzik a termeléshez szükséges anyagokat, szállítóeszközöket adnak bérbe. különösen jól terjed ez a termelési konstrukció heves megyében, eger környékén és a mátraalján, ahol többszáz hektárra került háztáji szőlő a nagyüzemek közreműködésével. /mti/

jf/ig/er olt

00.12 290483 0592

-. -

sb0005 4 150 mtib1005

nszk-beli céggel közös vállalatot alapított a magyar hűtőipar

1983. április 29. - a magyar hűtőipari vállalat közös beszerzési és értékesítési vállalatot alapított az egyik legrégebbi külföldi partnerével a hamburgi gustav wulff céggel. a vegyesvállalati forma azért lesz előnyös a hűtőipar számára, mert az eddigieknél közvetlenebb kapcsolatot teremthet a külpiaccal, s a kereslet-kínálat változásairól gyorsabban informálódhat. ily módon a vevő igényéhez is rugalmasabban alkalmazkodhat a magyar vállalat. mindez azért is jelentős, mert a hűtőipar legnagyobb mirelit felvevő-piaca az nszk, az összes mirelit-kivitel 40 százaléka ebbe az országba irányul. az új vállalat olyan piacokat is megnyithat a magyar áruk előtt, ahová eddig legfeljebb többszörös áttétellel - más cégek közvetítésével - s kevésbé előnyös áron jutottak el termékei.

a mirelit handels gmbh néven szereplő új vállalat májustól kezdi meg a közös tevékenységet. /mti/

kg/mz/er jf olt

00.12 290483 0978

-. -

sb0006 4 150 mtib1006

hajdu-bihar: megkezdődött a kombájnjavítás

1983. április 29. - hajdu-bihar megye termelészövetkezeteiben hozzákezdtek a kombájnok javításához; nyolcszáz önjáró betakarító gépet hoznak rendbe az aratás kezdetére. kijavítják a negyvenöt láncotlappal és félláncotlappal kombájnt is, hogy az esetleges esős betakarítási időszakban se legyen fennakadás a munkákban a mélyebb fekvésű, belvizzel sokszor borított részeken.

mind a kilencven hajdusági tsz-nek van önálló javítóműhelye, és a nádudvari kukorica- és iparinövény-termelési együttműködés javító- és szerelőközpontja is segíti a gazdaságokat, elsősorban a motor főjavításokban. a kombájnok javításához szükséges legtöbb alkatrész már ott van a raktárban, így folyamatosan tudnak dolgozni a szerelők.

a kombájnjavítás megkezdése előtt, április végére befejezték a hajdusági tsz-ekben a május elején kezdődő munkákhoz, a Lucerna és intenzív gyepek levágásához szükséges önjáró betakarítógépek rendbehozását; összesen százötvenegy kaszáló és száznyolcvan nagy teljesítményű szecsászó állhat munkába hamarosan. /mti/

szü/éva/kö az olt
00.13 290483 1108

--

sb0007 4 170 mtib1007

védik a balatoni halállományt

1983. április 29. - a balatonon, ahol a halak ivása miatt általános horgászati és halászati tilalom van érvényben, kettőzött figyelemmel ügyelnek a vízterületre. a halászok és a partőrök megerősített szolgálatot tartanak, s a partokon kívül motorcsónakokkal a nádasok távolabbi rejtett helyeit is szemmel tartják.

az utóbbi években - illetékesek megállapításai szerint - nem csökkent az orvhorgászok és -halászok száma. szigomnyal, fenekező horoggal és más, a sporthorgászattól távol álló eszközökkel és módszerekkel igyekeznek minél nagyobb zsákmányra szert tenni.

a balatoni halgazdaság és a magyar horgászok országos szövetsége az idén is több millió forintot költ a balaton halállományának gyarapítására, ivadékok és előnevelt állomány betelepítésére. ennek az értéknek a megóvása társadalmi érdek. a munkába a horgászok is bekapcsolódnak, akik önkéntes őrszolgálatot segítenek a tó halállományának védelmében. /mti/

szé/mé/sa ká olt
00.13 290483 0994

--

sb0008 4 170 mtib1008

varjufészkeket foglalnak a kékvércsék - kikeltek a nyári ludak

1983. április 29. - minden hely foglalt a hortobágyi nemzeti park rezervátumában, sőt a legkorábban érkezett madarak már kiköltötték fiókáikat. a szakemberek nyolcszáz-ezer párba becsülik már az ohati tölgyesben, illetve a környékbeli kis erdőkben tanyát ütött kékvércsék számát. nagy csapatokban lármáznak, röpködnek a kékvércsék, miután elfoglalták a rendbehozott varju- vagy szarkafészkeket, mert maguk nem építkeznek, csak alkalmi otthont keresnek a visszaérkezés után. megfigyeltek kékvércse-párokat, amelyek azt várják-lesik, hogy a varjak kiköltött fiókáikkal mikor hagyják el a fészket, hogy utána nyomban elfoglalják és költsenek benne.

a pusztára a tél végén érkezett nyári ludak a legkritkább madarak közé tartoznak itt, husz pár költ belőlük az idén a hortobágyon; a feketeréti mocsárnál a magaslesről már a néhány napja kikelt Ludfiókákat figyelhették meg.

esztendőkön át csak keresztülhuztak a pusztai rezervátum fölött a sirályok; most több mint kétszáz párt számoltak össze a természetvédelmi felügyelők. /mti/

szü/éva/sa az olt
00.14 290483 1135

--

sb0009 4 150 mtib1009

bővült a kendermuzeum szegeden

1983. április 29. - a szegedi kenderipar legújabb kori történetét bemutató anyaggal és teremmel bővült a 106 éves szegedi kenderfonógyár területén a centenáriusra megnyitott kendermuzeum. a háromszáz éves fonókerék, a kendermagmérő vékák, kézitiloló, -törő és egyéb ritkaságok, a kötélverők s a kötélgyártók céhládája, céhászlaja, valamint a sokszáz egyéb régi eszköz, dokumentum mellett bemutatják a szegedi kenderipar elmúlt negyedszázados fejlődésére utaló anyagot. kiállították az egy vállalatú egyesített négy szegedi kendergyár mintegy félezer termékét, a kendercikkek

mellett az új műanyaggyártmányokat, bemutatják az új technológiát. a kibővített kendermuzeumot most úgy alakították ki, hogy az idegenforgalmi idényben a nagyközönség is láthassa, tehát az utcáról bárki közvetlenül beléphessen a muzeum fedett, illetve szabadtéri területére. /mti/

dob/kö az olt
00.15 290483 0917

-.-

sb0010 4 150 mtib1010

kacsafürdetőből széna, hus

1983. április 29. - a kacsafarm trágyás vizével legelőt öntöznek, és ezzel évente ötven százalékkal növelik a szénahozamot a békéscsabai május 1. termelőszövetkezetben. a pecsenyekacsa-tartás során keletkezett higtrágya környezetszennyezésének megakadályozását is szolgáló eljárással évi háromszázezer kacsa tartásából származó csaknem 70 ezer köbméter vizet használnak föl öntözésre. a víz kettős hasznosításával egész évben jó minőségű legelőt teremtenek a birkanóknak, és jelentős mennyiségű szénát takaríthatnak be. /mti/

bty/ke/sa az olt
00.15 290483 0588

-.-

sb0011 4 160 mtib1011

egykori iskolájában - váci Mihály emlékszoba nyílik a tanyabokorban

1983. április 29. - megszépülve áll ismét a nyíregyházától nyolc kilométerre lévő manda-tanyabokorban a versekben is megénekelte Jegenyéször tővében az általános iskola, ahol váci Mihály pedagógus pályáját kezdte. az évek óta használaton kívüli épületet a nyíregyházi ságvári termelőszövetkezet építőbrigádja újította fel, s a költségeket is a közös gazdaság fedezte.

a hajdani iskola egyik helyiségében emlékszobát rendeznek be, a költő egykori lakásául is szolgáló épület tantermében helyezik majd el azokat a leveleket, kéziratokat, fényképeket, melyeket váci Mihály nyíregyházán élő idős édesanyja ajándékozott a gyűjteménynek.

az emlékszobát a tervek szerint az alkotmány napi ünnepen nyitják meg a nagyközönség számára. /mti/

kal/umné/az/gw olt

00.16 290483 0846

-.-

sb0012 4 130 mtib1012

diákcentrumok /1. rész/

1983. április 29. - országsszerte több városban alakítanak ki az idén diákcentrumokat az iskolán kívüli művelődés, szórakozás központjaként. néhány helyen tavaly, kísérleti jelleggel, már működtek ilyen központok. az ifjúsági szövetség arra törekszik, hogy - elsősorban a megyeszékhelyeken és az iskolavárosokban, a művelődési intézményekre épülve - folyamatosan tevékenykedő diákcentrumok jöjjenek létre, melyek diáktájékoztatói és szolgáltató központokká válnának.

békés városban ősztől várja a fiatalokat az ifjúsági szórakoztató központ, amelyet egy addigra átalakított pincerendszerben nyitnak meg. helyet kap itt játéktér, folyóirat-olvasó, zenehallgató szoba és ifjúsági presszó. a klubhelyiségben a tervek szerint azok találkoznak először, akik a serdülők gondjairól szeretnének előadásokat hallani. várják azokat, akik kedvenceiket szeretnék vendégül látni, sportolókkal, népszerű együttesekkel, színészekkel, érdekes emberekkel beszélgetni. működik majd változatos programot kínáló játékkaszinó és helyet kapnak a különböző hobbik kedvelői is.

a kecskeméti diákcentrum fesztiválok és színelőadások helyszíne lesz, főként a nyári hónapokban. itt rendezik meg az uttörő néptáncosok országos fesztiválját, az amatőr pop-jazz-rock együttesek megyei találkozóját. remek szórakozást ígér a város fiataljainak és az odalátogatóknak a vásári bábszínház, az utcaszínház, a tanyaszínház és a játékszínház több előadása. a diákcentrumban kiállításokat is rendeznek: bemutatkoznak a megye amatőr képzőművészei, tárgyi és írásos emlékek, dokumentumok idézik fel a száz éves kecskeméti szakmunkásképzés múltját és jelenét.

a nagyműtű diákvárosban, Sopronban augusztus 20-ig működik a diákcentrum. tájékoztató irodájában az érdeklődők felvilágosítást kaphatnak a munkavállalási lehetőségekről, az albérletet keresők a kiadó szobákról. könyvet, hanglemezt árusítanak, s a szabad idő hasznos eltöltéséhez is ajánlanak majd programokat. a diákcentrumban

mellett az új műanyaggyártmányokat, bemutatják az új technológiát. a kibővített kendermuzeumot most úgy alakították ki, hogy az idegenforgalmi idényben a nagyközönség is láthassa, tehát az utcáról bárki közvetlenül beléphessen a muzeum fedett, illetve szabadtéri területére. /mti/

dob/kö az olt
00.15 290483 0917

-.-

sb0010 4 150 mtib1010

kacsafürdetőből széna, hus

1983. április 29. - a kacsafarm trágyás vizével legelőt öntöznek, és ezzel évente ötven százalékkal növelik a szénahozamot a békéscsabai május 1. termelőszövetkezetben. a pecsenyekacsa-tartás során keletkezett higtrágya környezetszennyezésének megakadályozását is szolgáló eljárással évi háromszázezer kacsa tartásából származó csaknem 70 ezer köbméter vizet használnak föl öntözésre. a víz kettős hasznosításával egész évben jó minőségű legelőt teremtenek a birkanyájnak, és jelentős mennyiségű szénát takaríthatnak be. /mti/

bty/ke/sa az olt
00.15 290483 0588

-.-

sb0011 4 160 mtib1011

egykori iskolájában - váci Mihály emlékszoba nyílik a tanyabokorban

1983. április 29. - megszépülve áll ismét a nyíregyházától nyolc kilométerre lévő mada-tanyabokorban a versekben is megénekelte Jegenyéször tővében az általános iskola, ahol váci Mihály pedagógus pályáját kezdte. az évek óta használaton kívüli épületet a nyíregyházi ságvári termelőszövetkezet építőbrigádja újította fel, s a költségeket is a közös gazdaság fedezte.

a hajdani iskola egyik helyiségében emlékszobát rendeznek be, a költő egykori lakásául is szolgáló épület tantermében helyezik majd el azokat a leveleket, kéziratokat, fényképeket, melyeket váci Mihály nyíregyházán élő idős édesanyja ajándékozott a gyűjteménynek.

az emlékszobát a tervek szerint az alkotmány napi ünnepen nyitják meg a nagyközönség számára. /mti/

kal/ummé/az/gw olt

00.16 290483 0846

-.-

sb0012 4 130 mtib1012

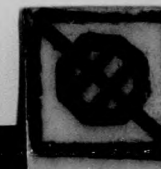
diákcentrumok /1. rész/

1983. április 29. - országsszerte több városban alakítanak ki az idén diákcentrumokat az iskolán kívüli művelődés, szórakozás központjaként. néhány helyen tavaly, kísérleti jelleggel, már működtek ilyen központok. az ifjúsági szövetség arra törekszik, hogy - elsősorban a megyeszékhelyeken és az iskolavárosokban, a művelődési intézményekre építve - folyamatosan tevékenykedő diákcentrumok jöjjenek létre, melyek diáktájékoztatási és szolgáltató központokká válnának.

békés városban ősztől várja a fiatalokat az ifjúsági szórakoztató központ, amelyet egy addigra átalakított pincerendszerben nyitnak meg. helyet kap itt játékterem, folyóirat-olvasó, zenehallgató szoba és ifjúsági presszó. a klubhelyiségben a tervek szerint azok találkoznak először, akik a serdülők gondjairól szeretnének előadásokat hallani. várják azokat, akik kedvenceiket szeretnék vendégül látni, sportolókkal, népszerű együttesekkel, színészekkel, érdekes emberekkel beszélgetni. működik majd változatos programot kínáló játékkaszinó és helyet kapnak a különböző hobbik kedvelői is.

a kecskeméti diákcentrum fesztiválok és színelőadások helyszíne lesz, főként a nyári hónapokban. itt rendezik meg az uttörő néptáncosok országos fesztiválját, az amatőr pop-jazz-rock együttesek megyei találkozóját. remek szórakozást ígér a város fiataljainak és az odalátogatóknak a vásári bábszínház, az utcaszínház, a tanyaszínház és a játékszínház több előadása. a diákcentrumban kiállításokat is rendeznek: bemutatkoznak a megye amatőr képzőművészei, tárgyi és írásos emlékek, dokumentumok idézik fel a száz éves kecskeméti szakmunkásképzés múltját és jelenét.

a nagymultu diákvárosban, Sopronban augusztus 20-ig működik a diákcentrum. tájékoztató irodájában az érdeklődők felvilágosítást kaphatnak a munkavállalási lehetőségekről, az albérletet keresők a kiadó szobákról. könyvet, hanglemezt árúsítanak, s a szabad idő hasznos eltöltéséhez is ajánlanak majd programokat. a diákcentrumban

mutatja be előadásait a pinceszínház, itt zajlik majd a soproni ifjusági napok eseménysorozata, a programban szerepel még több rock-történeti előadás, filmvetítés, táncház, könnyűzenei koncert, pol-beat est, humoristák estje, kozmetikai bemutató és szaktanácsadás.

győrött ismét lesz diáktanya, ezuttal centrummá bővítve, amelynek az ifjusági ház ad otthont. /folyt. köv./

cs/sa ag olt
00.16 290483 2400

-.-

sb0013 4 130 mtib1013

diákcentrumok /2. rész/

az ifjusági presszó és játékterem mellett itt is megkezdí munkáját az információs szolgálat, ahol az üdülési, táborozási lehetőségekről, szálláshelyekről, kulturális rendezvényekről, szünidei munkahelyekről, kiadó albérleti szobákról, különféle jogi kérdésekről adnak felvilágosítást, tanácsot. arra is vállalkoznak, hogy a bukott tanulókat felkészítsék a pótvizsgára.

a kisz központi bizottságának középiskolai és szakmunkástanuló tanácsa az új diákcentrumok kialakítását, és folyamatos működésükhöz szükséges feltételek megteremtését segitendő a legötletesebb, leggazdagabb programot kínáló centrumok szervezőinek, a városi kisz-bizottságoknak anyagi támogatást is nyújt. /mti/

cs/sa ag olt
00.17 290483 0739

-.-

sb0014 4 160 mtib1014

április 29: a táncművészet világnapja

1983. április 29. - április 29: a táncművészet világnapja. az utóbbi évtized során a szinpadai táncművészet szinte robbanásszerűen fejlődött szerte a világon, ezért a nemzetközi színházi intézet /iti/ madridi közgyűlése 1981-ben ajánlást fogadott el arról, hogy április 29-e legyen a táncművészet világnapja. jean gerges noverre, az egyetemes szinpadai táncművészet egyik legjelentősebb egyénisége születésnapján a táncművészet alkotói, előadói és közönsége megemlékeznek e művészet szerepéről és eredményeiről.

noverre a felvilágosodás korának nagyhirű balettreformátora és a modern táncesztétika előfutára volt. az ő munkássága nyomán indult meg a cselekményes táncdráma fejlődése, mintegy két évszázaddal ezelőtt, nemcsak koreográfiáival írta be nevét a táncművészetbe, hanem levelek a táncról és a balettekről című híres művével is.

a tánc olyan művészet, amely szavak nélkül is képes a gondolatközlésre, az érzelemkeltésre, az események, hangulatok láthatóvá tételére. magyarországon is nagy népszerűsége tett szert a táncnak szinte minden megjelenési formája. a reformkorban, a bach-korszakban vagy a két világháború közötti súlyos években sokan küzdöttek a magyar nemzeti tánc ügyéért. napjainkra a magyar táncművészet világhírűvé vált. elég, ha csupán a magyar állami operaház kiváló táncosaira gondolunk, a győri és a pécsi balett, vagy a hazai folklór hagyományainak továbbélőjére, a magyar állami népi együttesre.

a táncművészet magyar alkotói, előadói, pedagógusai és hívei hisznek e művészet eszmeközvetítő és barátságteremtő erejében, abban, hogy a táncművészet világnapja elősegítője lesz a nemzetek közötti egyetértésnek a béke felé vezető úton - hangsúlyozta a magyar táncművészek szövetségének és az iti magyar központjának a világnapra kiadott üzenete.

innen felhasználható: 19.00 órától!

a táncművészet világnapja alkalmából néptánc gálaestet rendeztek pénteken a budai vigadóban. közreműködtek a bm duna művészegyüttese, a budapest táncgyűttes, a népszínház táncgyűttese, valamint az állami balett intézet néptánc tagozatának hallgatói. /mti/

i dal/mm/kö ag olt
00.17 290483 2211

-.-

sb0015 4 160 mtib1015 /közönségszolgálat/

a jövő hét színházi bemutatói

1983. április 29. - a következő héten három fővárosi színház várja közönségét új produkcióival. a nemzeti színházban május 6-án, pénteken mutatják be moldova györgy titkos záradék című szatiráját. az előadást kerényi imre rendezte, a főszereplők agárdi gábor, sinkovits imre, nagy zoltán, miklósy judit, berek kati és szersén gyula.

az erkel színházban új szereposztásban mutatják be verdi a lombardok című operáját május 7-én, szombaton. az előadást mikó andrás rendezte, vezényel nagy ferenc. a szerepeket horváth józsef, berczelly istván, fekete veronika, csavlek etelka, szüle tamás, barta alfons, gerdesits ferenc, szalma ferenc és jász klári énekl.

a wolfgang amadeus mozart bastien és bastienne című pásztorjátékából készült egyfelvonásos daljátékot mutatja be a budapesti gyermek színház gabriel és gabriella címmel május 8-án, vasárnap délután 3 órakor. a daljáték szövegét róna frigyos fordította, vezényel nagy árpád. az előadás szereplői: karádi judit, turpinszky g. béla és perlaky istván, maday emőke, karsai istván, puskás tivadar és cs. szabó istván. a díszletet és a jelmezeket piros sándor tervezte, a rendező nyilassy judit. /mti/

an/er ag olt

00.18 290483 1225

-. -

sb0016 4 130 mtib1016 /közönségszolgálat/

a tit természettudományi studio programjából

1983. április 28. - a kanári-szigetek tengeri élővilágát, elsősorban a cápákat mutatja be zsilinszky sándor az akvarista szakkör klubdélutánja keretében május 2-án, hétfőn a tit természettudományi stúdiójában /budapest, xi., bocskai ut 37./.

a tizenéveseknek a tudományos-fantasztikus irodalom iránti érdeklődése kielégítésére alakult meg a közelmúltban a stúdióban a fiatalok tudományos-fantasztikus klubja. a soronkövetkező foglalkozáson, hétfőn /15 órai kezdettel/ diavetítéssel egybekötött beszélgetésen kaphatnak választ kérdéseikre az érdeklődők lantos lászlótól, a felnőtt sci-fi klub elnökétől. az előadás témája: van-e remény arra, hogy az ember eljusson más naprendszerbe?

kedden - a tudományos-fantasztikus klub rendezvényén - „új vallás: az ufo-hit”, címmel tart előadást biegelbauer pál.

a macskakedvelő szakkör keretében a macska belgyógyászati betegségeiről tájékoztatja az érdeklődőket szerdán papp lászló adjunktus. ugyanezen a napon a szlovák paradicsom szakadékvölgyei címmel klastorisko siparadicsomát, a piecky-völgy, a róth-szakadék, a sokol-völgye természeti szépségeit mutatja be leél-össy szabolcs, színes diaképekkel tarkított előadásában.

csütörtökön a budapesti állatkert madártenyésztésébe enged bepillantást mödlinger pál, a fővárosi állat- és növénykert osztályvezetője. a sci-fi szabadegyetem újabb előadásán a tudományos-fantasztikum rövid történetével ismerteti meg a hallgatóságot 17 órai kezdettel horváth sándor biológus. az ürfelvételek hasznosítása címmel a távérzékelés szerepét mutatja be a nemzetgazdaság és a tudomány szolgálatában síkhegyi ferenc geológus.

a múlt évben megrendezett 30. trentoi filmfesztivál két nagysikerű filmjét vetítik a stúdióban pénteken a csehszlovák kultúra és a magyar földrajzi társaság közös rendezésében.

a programok 18 órakor kezdődnek. /mti/

na/kaag/gw olt

00.19 290483 1934

-. -

sb0017 4 150 mtib1017 /közönségszolgálat/

vásárnaptár

1983. április 29. - az ünnep miatt ezuttal érthetően szűkös a belkereskedelem hétvégi vásárnaptára.

április 30-án, szombaton csupán csanyteleken és Mindszenten tartanak országos állat- és kirakodóvásárt, gyálon országos sertésvásárt és győrött autóvásárt.

május 1-én, vasárnap nyiregyházán és oroszlányban lesz autóvásár, pápán népi cserépvásár. /mti/

kf/sa bam olt

00.19 290483 0406

-. -

sb0018 4 150 mtib1018 /közönségszolgalat/

uj bélyegek

1983. április 29. - május 4-én két bélyeget, illetve blokkot bocsát forgalomba a magyar posta.

kétszáz évvel ezelőtt, 1783-ban szállt fel párizsban a montgolfier fivérek meleg levegővel töltött léggömbje, mely embereket is szállított. ebből az alkalomból jelenik meg a magyar ballonrepülés történetét bemutató bélyegsorozat és blokk, melyet dudás László grafikusművész tervei alapján a moszkvai goznak nyomdában és az állami nyomdában készítettek.

az évfordulók-események ,83 sorozat egyik tagjaként ugyancsak május 4-én jelenik meg az alapításának 800. évfordulóját ünneplő szentgotthárdot köszöntő két forint névértékű bélyeg. az állami nyomdában négyszínű ofszetnyomással készítették az új bélyeget widerkomm ervin grafikusművész terve alapján. a bélyegképen az 1183-ban alapított cisztercita apátság mögötti kolostor keleti homlokzata látható.

mindkét bélyeget, illetve a blokkot a forgalomba bocsátás napján első napi bélyegzővel látják el a kijelölt postahivatalokban. /mti/

bi/kö sl olt
00.20 290483 1039

-. -

sb0019 4 150 mtib1019 /közönségszolgalat/

máv-kedvezmények - fiataloknak

1983. április 29. - ez év január 1-én megváltozott a vasuti utasszállítás kedvezményrendszere, s azóta igen sokan kértek felvilágosítást a gyermekek, illetve a tanulók részére nyújtott kedvezményekről. a máv-nál a félreértések elkerülése végett a következő tájékoztatást adták:

belföldi forgalomban vasuton 50 százalékos menetdíjkedvezményt vehet igénybe minden negyedik életévét betöltött gyermek, valamint a tanuló fiatalok mindaddig, amíg nappali tagozaton folytatják tanulmányaikat. a vasut a 4-14 éves koru gyermekeknél, illetve a tanulóknál minden olyan igazolványt és igazolást elfogad, amelyből kitűnik a gyermek életkora és a tanulmányi viszony. a 14 éven felüli, de még tanköteles koru általános iskolások személyazonossági igazolványuk alapján vehetik igénybe a kedvezményt.

a közép- és felsőfoku oktatási intézmények nappali tagozatán tanulók közül a középiskolások évenként érvényesített rózsaszínű, a felsőfoku tanulmányokat folytatók félévenként érvényesített kék színű diákigazolványukkal és személyi igazolványukkal együtt igényelhetik a kedvezményt. a diákigazolvánnyal rendelkező, de időközben munkaviszonyt létesítő fiatalokat a kedvezmény nem illeti meg. az említett igazolványok, vagy igazolások hiánya esetén a vasut nem ismeri el a kedvezményre való jogosultságot. /mti/

bi/kö sl olt
00.20 290483 1369

-. -

sb0020 4 160 mtib1020

helyzetkép az amatőrfilmes mozgalomról /1.rész/

1983. április 29.- felmérések szerint hazánkban mintegy 50 ezer filmkamerát használnak az amatőrök, ezek közül több ezren rendszeres résztvevői a különböző, mind rangosabb színvonalu művészi, technikai tudást igénylő filmszemléknek. az amatőrfilmek készítőinek legfrissebb termését a közelmúltban - a xxx. országos amatőrfilm fesztiválon - értékelték. a díjazott alkotások művészi színvonalát jól jelzi az is, hogy közülük ötöt beneveztek a május végén az ausztriai feldenben megrendezendő nemzetközi amatőrfilmes fesztiválra.

a mozgalom jelenéről, továbbfejlesztésével kapcsolatos elképzelésekről dékány istván, a magyar amatőrfilm és video szövetség főtitkára tájékoztatta az mti munkatársát. egyebek közt elmondotta: évente mintegy 250-300 filmet küldenek be az alkotók a különböző pályázatokra, versenyekre. a szövetség elsősorban azokat az amatőrfilmeseket tudja támogatni, akik a nyilvánosság számára dolgoznak. a bemutatkozási fórumokon túl továbbképző tanfolyamokat, filmcseréket szervez, szakmai, technikai segítséget nyújt az országos jellegű versenyek, szemlék rendezéséhez, kiadja az amatőrfilm című ujságot, amelyben a legújabb hazai és nemzetközi eseményekről tájékoztatja a tagokat. az amatőrfilmesek hosszú időn át a tájegységi, illetve az országos szemléken léphettek a nyilvánosság elé műveikkel. ez a rendszer azonban csak a legjobbakat ösztönözte folyamatos munkára. a derékhad erősítésére a szövetség felújította a műfaji szemlék rendszerét: tavaly - a már korábban is évente megrendezett néprajzi és egészségügyi témájú filmek seregszemléje mellett - uti- és játékfilmszemlét is szerveztek. ilyen módon az amatőrfilmesek több fórumon hallhatnak véleményt alkotásaikról, s ez mindenképpen kedvezően befolyásolja szakmai fejlődésüket. a versenyekre természetesen azok is bevenezhetnek, akik nem tagjai a szövetségnek. a beküldött műveket írókból, kritikusokból, filmrendezőkből, operatőrökből, dramaturgokból álló zsüri értékeli.

a magyar amatőrfilmesek szép sikereket arattak az elmúlt években a nemzetközi seregszemléken is. a legjelentősebb versenyről, az unica - a nemzetközi amatőrfilm szövetség - világfesztiváljáról tavaly két díjat hoztak el; összesen 10 nemzetközi fórumon vettek részt az elmúlt évben, s 11 díjat nyertek.

/folyt.köv./ 1g
08.19 290483 2343

--

sb0021 4 160 mtib1021

helyzetkép az amatőrfilmes.../2.rész/

a xxx. országos amatőrfilm fesztiválra beküldött munkák arról győzték meg a szakembereket, hogy a magyar amatőrfilmes mozgalom élgárdája műveiben pontosan tükrözi a társadalmi mozgásokat, változásokat. ezen a szinten az amatőrfilm már nem hobby, hanem határozott vélemény a világról. épp ezért ezek az alkotások nagyobb nyilvánosságot érdemelnének: ma ugyanis csak a szűk szakmai közönség tud róluk. az újabb megjelenési formákat kutatva a szövetség keresi annak lehetőségét, hogy például a pécsi nevelési központ kábeltelevíziós programjaiba hogyan lehetne beilleszteni a nivós amatőrfilmeket.

új színfolt a szövetség életében a video. a videotechnika alkalmazása - a filmmel összevetve - azért sokkal bonyolultabb, mert a felvételeket igen nehéz vágni. a szerkesztés megoldására ugynevezett központi editáló - vágó - bázist kívánnak létrehozni a közeljövőben a fővárosban. az első videofilmszemlét októberben rendezik meg nyiregyházán: a programban a riport- és dokumentum felvételek mellett kísérleti alkotások, képmódosító eljárással zenére komponált anyagok, videora rögzített játékfilmek is szerepelnek. a fesztiválon megrendezendő elméleti tanácskozás arra is hivatott, hogy eldöntse: a jövőben külön műfajként kezeljék-e a videót, vagy a már hagyományos amatőrfilmes szemlék rendszerébe illesszék, mint új technikai eszközt. /mti/

na/tr/ig ag olt

08.20 290483 1418

--

sb0022 4 130 mtib1022

nem fizették be az abrak árát

1983. április 29. - a zalaegerszegi megyei bíróság még 1974-ben kezdődött bűncselekmény-sorozat tettesei felett ítélt. a csereszegtomaji termelőszövetkezet egyebek mellett nyulfelvásárlással is foglalkozott, s a nyultenyésztőket az általa előállított táppal látta el. a tápeladók kihasználva az ellenőrzés lazaságát, a pénzügyi feyelem hiányát, nem fizették be az abrak ellenértékét, és így több mint egymillió forinttal károsították meg a termelőszövetkezetet. a bíróság karai ferencné zalaujlaki lakost 3 év és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte és négy évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. karáth jános hosszuperesztegi lakos egy évi

M

és négy hónapi börtönt kapott és három évre eltiltották a közügyek gyakorlásától. Kassai Józsefné Vasvári Lakos büntetése egy évi - három évi próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztés, Kapcsándi Lászlóné Zeleegerszegi Lakost, a tsz volt pénzügyi vezetőjét hűtlen kezelés miatt egy év és 10 hónapi szabadságvesztésre ítélték, a per ötödik vádlottját, Karai Ferencet 10 hónapi szabadságvesztésre ítélte a bíróság, mert a felesége által elsikkasztott összegből 60 ezer forintot saját céljaira használt fel. az ítélet Kassai Józsefné esetében jogerős, a többi vádlott enyhítésért fellebeezett. /mti/

tóa/kné/ig az olt

08.20 290483 1313

-. -

sb0023 4 150 mtib1023

hogyan üzhetők el a denevérek?

1983. április 29. - nem mindennapi panasszal fordultak az idén a Kazincbarcikai városgazdálkodási vállalatához a Tardona patak völgyében lévő városnegyed lakói: üzzék el - kérték - a házigyári épületek összeillesztéseinek lévő résekbe betelepült denevéreket, mert a kis állatok látványgyújtáskor berepülnek a szobákba is.

a városgazdálkodási vállalat a témában érdekelt több intézménnyel folytatott megbeszélést. megkeresték többek között az országos környezet és természetvédelmi hivatal észak-magyarországi igazgatóságát. megtudták, hogy a denevéreknek minden faja védett, irtásuk tiltott. a biológusok arról is felvilágosítást adtak, hogy valószínűleg azért választották lakóhelyül a Tardona völgyi házakat, mert azon a környéken sok a fő táplálékul szolgáló szunyog és egyéb rovar.

a miskolci nehézipari műszaki egyetem Kazincbarcikán működő vegyipari automatizálási főiskolai karának szakemberei úgy vélekedtek, mivel a denevérek ultrahanggal tájékozódnak, elűzésük csak úgy képzelhető el, ha egy olyan készüléket konstruálnak, amivel tájékozódásukat megzavarják, ezzel feltehetően elriaszthatók lesznek.

a feladat megoldását a főiskolai kar matematika-fizikai tan. székén Czipó Ferenc adjunktus irányításával kezdték meg, az ultrahangot adó nagy teljesítményű készülék összeszerelésén most dolgoznak. ezt egy kilenc emeletes toronyházon helyezik majd el, s mivel a denevérek az alkonyati órákban repülnek, a készüléket egy automatikusan működő fénykapcsoló fogja bekapcsolni. a

M

bőregér-riasztó készüléket május második felében helyezik üzembe és figyelemmel kísérik, mit hoz majd a kísérlet, mert a szakirodalomban a denevérek távoltartására eddig semmiféle megoldást nem találtak. /mti/

kör/szn/ig az olt

08.21 290483 1773

-. -

sb0024 4 160 mtib1024

keresik a régi szécsényt

1983. április 29. - ásatásokat kezdett meg szécsényben a Kubinyi Ferenc Múzeum régészeti csoportja a nagyközség műemléki negyedében, ahol az egykori városközpont volt. a területen, ahol az első kutatóárok kiemeléséhez hozzáálltak, új művelődési központot építenek. korábbi kutatófurások már jelezték, hogy 1,8 - 3,2 méter mélységben ugynevezett kulturréteg húzódik meg: vagyis föld alá került utcák, házak, piactér. a régészek célja, hogy az új művelődési intézmény alapozása előtt feltárják e városrész középkori utcaszerkezetét, lakóházait; az omladékból várhatóan nagy mennyiségű épületmaradvány, használati tárgy kerül elő, s a szakemberek új ismereteket szerezhetnek a XIV-XV. századi szécsényiek gazdaságáról, életmódjáról, kulturájáról. /mti/

csiz/mfné/ig az olt

08.26 290483 0813

M

-. -

sb0025 4 150 mtib1025

helyreállt a telefonösszeköttetés - pótolták a telefonkábel

1983. április 29. - a posta szakemberei egész éjjel dolgoztak kispesten, hogy ma reggelre helyreállítsák a telefonösszeköttetést a kerülettel. mint a távbeszélő igazgatóság péntek reggeli ügyeletén elmondták, a 65 méter ellopott kábelt pótolták. reggeltől ismét működnek a telefonvonalak rákoshegyen, rákoskeresztúron, rákosligeten, rákoscsabán, pestlőrincen és pestimrén.

mint beszámoltunk róla, csütörtökön a közép-magyarországi mélyépítő vállalat dolgozói postai építési munkák közben elloptak 65 méter telefonkábel. emiatt mintegy 5 ezer telefonvonal azonnal elnémult. a rendőrség az elkövetőket rövid időn belül őrizetbe vette. /mti/

sz/ig sn
08.48 290483 0732

-.-

sb0026 1 160 mtib1026

a szerkesztőségek figyelmébe!

1983. április 29. - mai bs0014 mtib1014 sz. /április 29: a táncművészet/ hírünk 1. bek. 5. sorában a név helyesen:

jean georges noverre

/mti/ ig sn
08.51 290483 0215

An

-.-

sb0027 4 160 mtib1027

siklós jeles fiai

1983. április 29. - történelmünk, kulturánk számos jeles alakjának élete és munkássága kötődik siklóshoz; pályájuk felkutatására, emlékük megőrzésére vállalkozott most a vár- és muzeumbarátai kör. a háromszázötven lokálpatriótát tömörítő társaság emlékkiállítások szervezésével, emléktáblák elhelyezésével és emlékkötetek kiadásával igyekszik megismertetni a lakosság széles körében a város jeles fiainak tevékenységét. siklós hajdani haladó szellemű földesurának, kossuth későbbi külügyminiszterének, az emigrációban elhunyt batthyány kázmérnak kiállítást szentelt a várbarátai kör. a tiszteletére rendezett emlékülés előadásait kötetbe foglalták és ezzel indították a siklóson 1881-ben született haraszthy lajos haladó költő és újságíró életpályáját, s emléktáblát készítettek tiszteletére. ugyancsak kutadják a jakobinus prédikátor, turós péter működését. az 1809-ben siklóson elhunyt református lelkes résztvevett a magyar jakobinus mozgalomban és fogságot is szenvedett miatta. a helytörténeti társaság kiterjesztette működési körét a siklósi járás területére is, ennek megfelelően ápolja dél-baranya egykori képviselőinek, táncsics mihálynak és jókai mórnek az emlékét. nagyharsányban emléktáblát kapott tarnóczy sámuel falubíró, aki 1848-ban megosztotta vagyonát táncsicsal, hogy az birtokossá válva fellephessen a követválasztáson. harkányban ugyancsak emléktáblát állítottak munkácsy albert református lelkesnek, az 1849-es ormánsági népfelkelés egyik szervezőjének és vezetőjének. nagytótfaluban a hajdan ott tanítóskodó baksay sándor író emlékét örökítették meg. /mti/

igó/bné/ig az olt

08.54 290483 1634

An

-.-

1983.04.29.

sb0028 4 150 mtib1028

ujra termelnek a Leégett fonodában

1983. április 29. - pénteken reggel hat órakor ismét megindultak a gépek a magyar gyapjufonó- és szövőgyár albertfalvai fésűsfonodájában, ahol mint ismeretes, február 13-án tűz ütött ki, és elpusztította az üzemcsarnokot, valamint a gépek jelentős részét.

a géppark egyharmadát sikerült megmenteni, és a textilipari társvállalatok segítségével alig két hónap alatt helyreállítani. a még használható berendezések felújításában - a vállalat saját szerelőin kívül - részt vettek a latex, a magyar posztógyár dunaujvárosi gyára, a rábatex, a pamutnyomóipari vállalat újpesti gyára, a pápai textilgyár, a pamutfonóipari vállalat, az újpesti gyapjuszövőgyár szakemberei, valamint annak a pécsi alakulatnak katonái, amelynek 25 évvel ezelőtt a magyar gyapjufonó- és szövőgyár csapatzászlót adományozott. jól szervezett, gyors munkájuknak köszönhető, hogy a helyreállított gépeken mostantól ismét termelhetnek, s az eddig a hazai fésűsfonó- és szövőgyárban az újpesti gyapjuszövőgyárban és a magyar posztógyár csepeli gyárában dolgozó munkások egy részét ismét saját üzemükben foglalkoztathatják. a tűz utáni első műszakban várhatóan 3-4 tonna gyapjufonalat állítanak elő.

délelőtt a helyreállított üzemcsarnokban rövid időre leállították az új gépeket, és munkásgyűlést tartottak. szeli józsef gyárigazgató egyebek közt elmondotta, hogy jó ütemben halad az új csarnok tervezése, júliusban megkezdődik a vasbetonszerkezet szerelése. várhatóan augusztusban felépül régi helyén a fésűsfonoda, utána hozzáfognak a technológiai szereléshez. /mti/

os/kö/ig bam sn

09.34 290483 1619

An

-.-

1983.04.29.

sb0029 4 130 mtib1029

uj folyóirat

1983. április 29. - társadalomkutatás címmel új folyóiratot indít az mta gazdaság- és jogtudományok osztálya. az első szám megjelenése alkalmából pénteken kulcsár kálmán, az mta főtitkár helyettese az új lap főszerkesztője, az akadémia roosevelt téri épületében tájékoztatta a sajtó képviselőit.

a folyóirat évente négy alkalommal, mintegy 500 oldalon jelenik meg. szerkesztői arra törekednek, hogy a lapban a társadalom folyamatait feltáró cikkek és tanulmányok, vagyis a társadalomkutatás új eredményeit tükröző anyagok jelenjenek meg. a folyóirat igyekszik gyorsan reagálni a társadalom életében jelentkező problémákra. a gazdaság-, valamint az állam- és jogtudományok mellett a szociológia, a politikatudomány, a demográfia, a statisztika és a szervezés tudománykörébe tartozó közleményeket, vitákat, beszámolókat és ismertetéseket adnak közre. /mti/

jgy/kö/s ag sn

10.13 290483 0905

-.-

sb0030 4 130 mtib1030

elhunyt fülöp ferenc

1983. április 29. - fülöp ferenc nyugalmazott rendőrőrnagy, a munkás-paraszt hatalomért emlékérem tulajdonosa 66 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni búcsúztatása katonai tiszteletadással május 3-án, kedden, 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

belügyminisztérium

/mti/ kö/ig ag sn
10.14 290483 0362

An

-.-

sb0031 4 130 mtib1031

tarnawa rudolf kitüntetése

1983. április 29. - az elnöki tanács tarnawa rudolf rendőralezredesnek, a belügyminisztériumban végzett több évtizedes eredményes munkája elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a vörös csillag érdemrendet adományozta. a kitüntetést pénteken földesi jeno rendőr vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes adta át.
/mti/

kö/ig ag sn

10.16 290483 0382

--

sb0032 4 130 mtib1032

baleset

1983. április 29. - hajdu megyében nagyhegyes belterületén horváth györgy 36 éves fuvarozó kisiparos fűzesgyarmati lakos tehergépkocsijával elütötte györe lajosné 83 éves háztartásbeli helyi lakost, aki a kórházban meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a gyalogos figyelmetlenül közlekedett, a tehergépkocsi vezetője pedig nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. a rendőrség vezetői engedélyét bevonta. /mti/

kö/ig sn

10.17 290483 0463

--

sb0033 4 130 mtib1034 /közönségszolgalat/

Lottó nyerőszámok

1983. április 29. - a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a budapesten megtartott 17. heti Lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

47, 55, 67, 78, 84.

az április havi szelvények tárggyeremény-sorsolásán a 17. játékhét szelvényei vesznek részt. /mti/

mm/s sn

10.30 290483 0343

--

sb0034 4 130 mtib1036

külföldi szakszervezeti küldöttségek a budapesti május 1-i ünnepségeken

1983. április 29. - a szakszervezetek országos tanácsának meghívására pénteken hazánkba érkeztek a szovjetunió, csehszlovákia, bulgária, az ndk, mongólia, kuba, vietnam és kambodzsa szakszervezeteinek képviselői, valamint a szakszervezeti világszövetség küldöttsége, hogy részt vegyenek a fővárosi dolgozók május 1-i felvonulásán. a külföldi vendégek többnapos programjuk során ismerkednek a magyar szakszervezetek tevékenységével és üzemekbe is ellátogatnak. jelen lesznek a budapesti ünnepségeken azok az afrikai szakszervezeti tisztségviselők is, akik pénteken érkeztek etiópiából, ghanából, nigériából, tanzániából, zambiából és zimbabwéből, és májusban a szot központi iskolán szakszervezeti tanfolyamon vesznek részt. /mti/

kö/ig sl sn

10.45 290483 0834

M

--

sb0035 4 150 mtib1037

áruforgalmi gyorsjelentés /1. rész/

1983. április 29. - a belkereskedelmi minisztérium áruforgalmi gyorsjelentése szerint az első negyedévben folyóárakon 9.2 összehasonlítható áron 0.6 százalékkal többet értékesített a kereskedelem, mint a múlt év első három hónapjában. a szövetkezeti kiskereskedelem forgalmának növekedése a korábbiakhoz hasonlóan valamelyest meghaladta az állami kiskereskedelmét. a negyedév folyamán az áru kínálat lényegében kielégítő volt, néhány termékből sikerült az előző időszakban tapasztalt hiányokat felszámolni, s a múlt év végéről áthuzódó importbeszerzések is színesítették a választékot. néhány ruházati és vegyiparicikkból azonban nem javult az ellátás. a fogyasztásicikk-kereskedelem készleteinek értéke csökkent az első negyedév során, március 31-én folyó áron körülbelül egymilliárd forinttal alacsonyabb volt mint egy évvel ezelőtt.

az élelmiszerforgalom januárban és februárban viszonylag mérsékelten, márciusban azonban jelentős mértékben emelkedett az előző év azonos hónapjaihoz képest. az árualapok lehetővé tették a kereslet kielégítését. márciusban javult a kínálat füstölt főtt árukból is, amelyekből az év első két hónapjában még akadozott az ellátás. elegendő állt rendelkezésre halból, baromfiból és tojásból, zsirszalonnából, étolajból, viszont időnként nem volt kapható ráma margarin. javult az előző évhez képest az édesipari termékek választéka, a húsvéti ünnepek előtt azonban főként vidéken nem volt kielégítő a figurális csokoládék kínálata. konzervfélékből és mélyhűtött termékekből a negyedév utolsó hónapjában szűkült a választék. a fűszerfélék közül vanília-cukorból, kömény-magból időnként és helyenként kevés volt. csomagolóanyag problémák miatt akadozott az ellátás filteres teából. az év első hónapjaiban kifogástalan volt a téli tárolású burgonya-, zöldség- és gyümölcskínálat. március második felében a primőrök is megjelentek a piacon. a fővárosi piacokon ezekből 50-80 százalékkal több volt, mint egy évvel ezelőtt. a jó kínálat miatt az árak a múlt évvinél mintegy 6 százalékkal alacsonyabbak voltak.

az első negyedévben helyreállt a kereslet-kínálat egyensúlya mosószerekből; pipere szappanból és mosogatószerekből azonban adódtak átmeneti hiányok. nem volt kielégítő az első negyedévben a kozmetikai cikkek és testápolószerek, különösen a fogkrém, habfürdő és hajmosószerek választéka. /folyt.köv./

mg/mm/s -
10.59 290483 2411

An

--

sb0036 4 150 mtib1038

áruforgalmi gyorsjelentés /2. rész/

a ruházati cikkek iránti kereslet - február kivételével - az első negyedévben a vártnál élénkebb volt. a kiskereskedelem folyóárakon 6 százalékkal növelte forgalmát, a kínálat többnyire kielégítő volt. pamutfehérneműből azonban még mindig akadozott az ellátás. a kereskedelem mind a téli, mind a tavaszi cipőkből megfelelő árualappal állt a vásárlók rendelkezésére, s javult a gumicsizma és sportcipők kínálata is. továbbra is hiányoztak azonban az üzletekből a fiú és lánykacipők egyes méretei.

a kereskedelem a tüzeléstechnikai cikkek iránti keresletet csak részben tudta kielégíteni: nem volt kapható kellő mennyiségben kazán, radiátor. jó volt viszont a kínálat hagyományos kályhákból, tüzhelyekből, füstcsövekből. nem javult az ellátás épület és butorvasalásból, zár- és lakatárúkból, fürdőkádából, mosdóból és wc csészéből. a butorok iránti kereslet az első negyedévben mérsékelten volt. továbbra is szűkös maradt a szoba-garnitúrák, és gyermekbutorok választéka. s az elemes butorokra a várakozási idő változatlanul három-négy hónap. konyhabutorokból a negyedév utolsó hónapjára javult a kínálat.

a tüzelőanyagok iránt mérsékelt volt a kereslet. szilárd tüzelőanyagokból - egyes minőségi szenek kivételével - a kereskedelem az igényeket kielégítette, s a tüzip-telepek készleteit feltöltötték. a márciusban bevezetett árengedményes tüzelőakció során, - az eddigi adatok szerint - a múlt évvinél kevesebb tüzelőanyagot vásárolt a lakosság.

az enyhe tavaszban korán elkezdtek az építkezéseket, az építőanyagok közül leginkább a falazó-, tetőfedő anyagokat, mozaik-, cementlapokat, valamint ajtókat, ablakokat vásárolták. cementből, mészből, parkettából, csempefélékből a kereskedelem az igényeket kielégítette, kisméretű téglából, tetőcserépből, ajtókból, ablakokból esetenként kevés volt, illetve választéki hiányok fordultak elő. /mti/

mg/gg/s sl sn
11.04 290483 1923

An

sb0037 4 160 mtib1039 /közönségszolgálat/

a planetárium hétvégi programjából

1983. április 29. - változatos programokkal várja az érdeklődőket ezen a hétvégén is a planetárium /budapest, x., népliget/.

szombaton - április 30-án - délelőtt 10, illetve 12 órai kezdettel irány a mars címmel zombori judit tart előadást az űrhajózásról. a műsort elsősorban a 6-12 éves gyerekeknek ajánlják. délután, 14 órától, a kalandozás az égbolton című előadásában az égitestek legfontosabb mozgásait, az égbolt változásait mutatja be a hallgatóságnak csaba györgy. a bennünket körülvevő világ szerkezetével, az anyag fejlődéstörténetével foglalkozó, helyünk a világegyetemben című programra ugyanezen a napon 16, illetve 18 órai kezdettel kerül sor.

szombaton - este fél nyolctól - láthatják az érdeklődők a multimedea stúdió új műsorát, az egy kiállítás képeit. az új program a már korábban bemutatott lézerrock és a lézerotika mellett június közepéig marad műsoron.

a planetárium vasárnapi - május 1-i - programjai azonosak a szombatiakkal, s ugyanabban az időpontban kezdődnek. /mti/

na/kö/s ag sn

11.09 290483 1080

-. -

sb0038 4 160 mtib1040 /közönségszolgálat/

intenzív nyelvtanfolyam a tit-ben

1983. április 29. - a tit budapesti nyelviskolája nyolchetes nyári intenzív nyelvtanfolyamokat indít angol, német, francia, orosz és - idegenajkúak számára - magyar nyelvből. jelentkezési határidő: május 2. a tanfolyam ára 4800 forint. felvételi nyomtatványt a kossuth klub portáján lehet beszerezni. bővebb felvilágosítás a 341-557-es telefonon. /mti/

na/kö/s ag sn

11.09 290483 0419

Ah

-. -

sb0039 4 160 mtib1041 /felhasználható 14 órától!/

varga imre szobrászművész tárlata makón

1983. április 29. - varga imre kossuth-díjas szobrászművész tárlatát pénteken nyitották meg a makói múzeum kiállítótermében. bemutatott műveinek többsége az alkotó köztéri szobrainak kicsinyített másai. a kiállításra, a múzeum bejárata előtt, a művész két alkotása - derkovits gyula szoboralakja és a professzor című - hívja fel a figyelmet. a múzeum homlokzatát díszítő térplasztika is varga imre alkotása.

a bronzból, ólomból, acélból, márványból készült kisplasztikákat és a szobrokat május végéig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

dén/f/s ká sn

11.16 290483 0616

-. -

sb0040 4 160 mtib1042 /közönségszolgálat/

művészeti fórum az fmh-ban

1983. április 29. - művészeti fórumot rendez a magyar népművelők egyesületének budapesti szervezete május 4-én, szerdán, 10 órakor a szakszervezetek fővárosi művelődési házában /budapest xi., fehérvári ut 47./. a fórumon pándi andrás és rátki andrás, a művelődési minisztérium főosztályvezetői, valamint udvarhelyi lászló, a kiadói főigazgatóság és szabó b. istván, a filmfőigazgatóság vezetője válaszol az érdeklődők kérdéseire. /mti/

i na/mm/s ag sn

11.18 290483 0498

Ah

-. -

sb0041 4 170 mtib1043 /felhasználható: 14 órától!/
 óvodát avattak domaszéken

1983. április 29. - pénteken három foglalkoztató teremből álló, 75 gyermeket befogadó új óvodát avattak a csongrád megyei domaszéken. a lakosság 60.000 óra társadalmi munkával járult hozzá az új gyermekintézmény elkészítéséhez. az alapok ásását, a környezet rendezését, az építőanyagok helyszíni szállítását az önkéntes munkások vállalták, s társadalmi munkában készülnek a közeljövőben az intézmény udvarán elhelyezendő játszóeszközök is.

a domaszéki óvoda elkészültével most már minden csongrád megyei községben van hasonló gyermekintézmény. /mti/

dén/f/ig ká sn
 11.19 290483 0613

-. -

sb0042 4 160 mtib1044

tárlat salgótarjánban

1983. április 29. - mustó jános festőművész grafikai munkáiból tárlat nyílt pénteken a salgótarjáni süküveggyár kisz galériájában. a kiállításon a művész huszonhárom nagy méretű lapja látható.

az új galéria az eddig megnyílt nógrádi üzemi kisgalériák közül a legszebb. első kiállítása azé a mustó jánosé, aki évek óta a nagyüzem ,,házi festőjének,, számít. a gyár falai között dolgozott a festő nagyapja, apja, s ma is a munkások között van számos rokona, s még több barátja. mustó jános gyermekkorától ismeri a gyárat. hű ábrázolója az átalakuló anyag, a születő üveg szépségének, az üveggyári munkásban, munkában rejlő erőnek, mozgásnak. /mti/

csiz/mfné/s ká sn
 11.25 290483 0711

An

-. -

sb0043 4 160 mtib1045 /felhasználható: 15 órától!/
 tanműhelyt avattak turkevéen

1983. április 29. - a turkevei 17-es számú autójavító vállalatnál pénteken ünnepélyesen átadták rendeltetésének az új tanműhelyt. a művelődési minisztérium anyagi támogatásával megvalósult létesítményben a leendő autószerelők, karosszéria lakatosok külön tantermekben sajátítják el a fémipari alapképzést, illetve választott szakmájuk mesterfogásait. a termeket a legújabb szerszámokkal, berendezésekkel szerelték fel, és nem hiányoznak a munkapadok mellől az oktatást segítő audiovizuális eszközök sem. a képzés szerves részeként a tanműhely - az országban elsőként - termelő tevékenységet is folytat: szervizrészlegének feladata a gépjárművek javítása, és műszaki vizsgára való előkészítése.

az avató ünnepségen részt vett hanga mária művelődési miniszterhelyettes, és miniszteri kitüntetések nyújtott át a létesítmény megvalósításában élenjáróknak. /mti/

laz/kné/ig ká sn

11.29 290483 0929

-. -

sb0044 4 130 mtib1046

siófokon leleplezték dr.révész géza professzor emléktábláját

1983. április 29. - siófok méltó emléket állított neves szülöttjének, dr.révész gézának, a nemzetközi hírű pszichológus professzornak: a bajcsy-zsilinszky utca 48. szám alatt, szülőházának falán emléktáblát helyeztek el, amelyet pénteken ünnepélyes külsőségek között lelepleztek le. az emléktábla leleplezése után a város kulturális központjában emlékülést tartottak, s ezen előadások hangzottak el révész géza munkásságáról.

x x x

révész géza 1906-ban szerezte meg a filozófiai doktori címet. tangl ferenc laboratóriumában dolgozott, részt vett a tudományos közéletben balázs béla, lukács györgy, manheim károly, fogarasi béla, lesznai anna és hauser arnold társaságában. 1908-ban a pázmány péter tudományegyetem magántanára lett. 1919-ben a tanácskoztársaság idején a tudományegyetem rendes tanárává nevezték

M

ki, és megalapította Magyarországon az első lélektani laboratóriumot. a tanácsköztársaság leverése után külföldre távozott, és 1920-ban hollandiában telepedett le. 1921-től az amszterdami kísérleti lélektani intézet igazgatója volt, laboratóriumát európa legnagyobb ilyen intézetévé fejlesztette. révész géza elnöke és tiszteletbeli tagja volt számos tudományos egyesületnek, így a magyar tudományos akadémiának is, s több holland szakfolyóirat alapítója. hazájának tudományos intézeteivel rendszeresen tartotta a kapcsolatokat. /mti/

káp/hné/s ká sn

11.36 290483 1474

-. -

sb0045 4 150 mtib1047 /felhasználható: 12.30 órától!/
befejeződött a debreceni zajcsökkentési szeminárium

1983. április 29. - pénteken debrecenben befejezte munkáját az a négynapos nemzetközi zajcsökkentési szeminárium, amelyet a magyar tudományos akadémia akusztikai komplex bizottsága, valamint az országos környezet- és természetvédelmi hivatal támogatásával rendezett az optikai, akusztikai és filmtechnikai egyesület zajcsökkentési szakosztálya. a tizenkét országból érkezett kétszázötven szakember részvételével megtartott tanácskozás mottója: a mérnöki felelősség a zajvédelemben.

mint elhangzott: a különféle ipari gépek és berendezések, valamint közlekedési eszközök tervezőit, a mérnököket fokozott felelősség terheli a zajvédelemben. a zaj ugyanis - mint a konferencián megfogalmazták - nem természetes következménye a műszaki fejlődésnek; a műszaki tervezés folyamán viszonylag kisebb költséggel, esetenként éppen többletköltségek nélkül, megfelelő mértékű zaj- és rezgés csökkentést lehet elérni.

a debreceni akadémiai bizottság székházában megtartott tanácskozáson megállapodtak abban, hogy az ötödik nemzetközi zajcsökkentési szemináriumot 1986-ban szegeden rendezik meg. /mti/

tár/éva/s ká sn

11.52 290483 1185

-. -

sb0046 4 150 mtib1048 /felhasználható: 13 órától!/
nemzetközi jellegű tiszta-kutatások - véget ért a kétnapos konferencia

1983. április 29. - a magyar tudományos akadémia szegedi székhellyel működő tiszta-kutató bizottsága pénteken befejezte tizennegyedik konferenciáját.

a kétnapos tanácskozás tapasztalatait összegezve csizmadia gyöngy, a bizottság titkára elmondotta, hogy a vizsgálatok egyre inkább nemzetközi jellegűt öltöttek, mivel azokba bekapcsolódtak az ungvári állami egyetem, és az újvidéki egyetem biológusai is. képviselőik részt vettek és előadásokat tartottak a mostani konferencián is. a magyar, a szovjet és a jugoszláv munkacsoportok tájékoztatták egymást a maguk területén folytatott vizsgálatok eredményeiről. a nemzetközi együttműködéssel a folyó egészére kiterjedtek a vizsgálatok. a szomszéd államok tudományos kutatóinak tanulmányait megjelenítik a tiszta-kutató bizottság kiadványában, a tiscia-ban. /mti/

tób/f/ig ká sn

11.53 290483 0918

-. -

sb0047 4 160 mtib1049
bányászélet fotókon

1983. április 29. - az egyik legősibb és legnehezebb szakma művelőinek, a bányászoknak életét, munkáját, gondjait és örömeit ábrázoló fotókból nyitottak pénteken kiállítást dorogon, a józsef attila művelődési központban. a dorogi szénbányák hirdetett a múlt évben országos pályázatot a munkásábrázolással foglalkozó alkotások elkészítésére. a pályázatra hivatásos és amatőr fotósok a szén, az érc, az olaj és a kőbányászok munkáját reprezentáló 300 alkotással neveztek be, s ezek közül a bányászok életét legjobban kifejező 120 fotóból állították össze a tárlatot. a legjobb 10 munkát a magyar fotóművészeti szövetség és a népművelési intézet zsűrizése alapján díjazták. /mti/

ráb/wné/ig ká sn

11.59 290483 0732

-. -

sb0048 4 180 mtib1051

időjárásjelentés /1.rész/

1983. április 29. - az országos meteorológiai intézet jelenti
pénteken 12 órakor:

nyári idő

európa legnagyobb részén az évszakhoz képest még mindig enyhe az idő, a kontinens középső és keleti vidékein a hőmérséklet csucsértéke helyenként 7, 10 fokkal haladja meg a sokévi átlagot. nyugat-európában sekély ciklon található. hatására a brit-szigeteken, a benelux-államokban és franciaországban többfelé esik az eső, záporok, zivatarok keletkeznek. a csapadékzóna péntek reggel elérte az alpok vidékét és a pó-síkságot. észak-európában nagy mennyiségű hideg levegő halmozódott föl, amely főleg a szovjetunió európai területének északkeleti részén hózáporokat is okoz. a kárpát-medencében a hétvégén még enyhe időre lehet számítani.

házánkban csütörtökön 5, 10 órán át sütött a nap. meleg, száraz idő volt. a délutáni hőmérséklet 21 és 26 fok között váltakozott. az esti óráktól többfelé megnövekedett a felhőzet és az éjszaka második felében előbb a balaton térségében, majd a duna vonalán keletre többfelé alakult ki zápor, zivatar. a lehullott eső mennyisége csak egy-két erősebb zivatargócban érte el a 10, 15 mm-t. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 9 és 14 fok között volt. péntek délelőtt változóan felhős volt a ég. a tiszántúl északi részén még elszórtan fordult elő zivatar. a hőmérséklet 11 órakor 16 és 24 fok között váltakozott.

budapest belterületén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 18,8 fok volt és ez 5,3 fokkal magasabb a százéves átlagnál.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 1015 mbár, alig változik.

várható időjárás az ország területén szombat estig:

nyugat felől átmenetileg erősen megnövekszik a felhőzet. előbb a dunántúlon, később másutt is szórványosan várható zápor, zivatar. holnap egyre több helyen csökken a felhőzet és inkább már csak keleten valószínű zápor, zivatar. a megélénkülő, időnként megerősödő délnyugati szél fokozatosan nyugatira, északnyugatira fordul. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9 és 14, a legalacsonyabb várható nappali hőmérséklet szombaton 21 és 26 fok között alakul.

/folyt.köv/ ig

13.02 290483 2272

Au

sb0049 4 180 mtib1052

időjárásjelentés /2.rész/

várható időjárás budapest területén holnap reggelig:

időnként erősen megnövekszik a felhőzet. zápor, zivatar várható. a délnyugati szél északnyugatira fordul és néhányszor megerősödik. a hőmérséklet késő este 17, holnap hajnalban pedig 11 fok körül valószínű.

a duna vízállása budapestnél 396 cm, a víz hőmérséklete 14,2 fok. /mti/

ig olt

13.04 290483 0452

--

sb0050 4 150 mtib1053

gyermeknap csepelen

1983. április 29. - pénteken délután - május elseje előtt immár hagyományosan - a csepeli dolgozók gyermekei birtokbavették a gyárvárost. mintegy 5-6 ezer fiatal ismerkedett meg szüleinek munkahelyével. a gyárkapuknál ünnepélyesen fogadták a kicsinyeket és az iskoláskorúakat.

a csepeli üzemeket látogató fiatalok mikrobuszszal gyárváros-nézésen vettek részt, majd megtekintették az mhsz bemutatóját. vidám, szórakoztató programokat is szerveztek számukra. játékos vetélkedőket, sportversenyeket, rajzfilm- és bábbemutatókat. a csepeli vállalatok pályaválasztási tanáccsal szolgáltak a rövidesen végzős tanulóknak és ismertették a csepelen honos szakmákat, az új technológiákat.

a csepel művek pályázatát hirdették „élményeim csepelen”, címmel, amelyre rajzokkal, festményekkel, versekkel vagy novellákkal nevezhetnek a fiatalok. /mti/

sz/kö/s bam olt

13.59 290483 0902

Au

--

sb0051 4 150 mtib1054

kilométerenként 40-80 millió forint - elkészült az m 3-as budapest-gyöngyösi szakasza

1983. április 29. - pénteken megnyitották a forgalom előtt az m 3-as autópálya hatvan-gyöngyös közötti szakaszát. ezzel valósággal a főváros szomszédságába került a mátra, hiszen a településeket elkerülő új pályatesteken gépjárművel mintegy 45 perc alatt lehet eljutni budapestről gyöngyösig. emiatt számítani lehet arra, hogy a hétvégi pihenőnapokon erősen megnövekszik a gépjárműforgalom ebben a térségben.

az építkezés generálkivitelezője a betonutépítő vállalat 1973-ban fogott hozzá az m 3-as autópálya építéséhez. első, budapest-gödöllő közötti 23,5 kilométeres szakaszát 1978-ban adta át a forgalomnak; a másik 21,4 kilométeres gödöllő és hatvan közötti szakasza pedig 1980-ban készült el. új utszakaszt 15 nagy hid, illetve aluljáró és felüljáró keresztezi, ezek közül is kiemelkedik a zagyva folyó hidja. Leállósávokat, pihenőhelyeket építettek, hatvan térségében benzinkutat, a három százaléknál nagyobb lejtésű részekben pedig kapaszkodósávokat alakítottak ki. ^{a most átadott 17 kilo-}
méteres

az m 3-as autópályát a legkorszerűbb módszerekkel építették. minősége megfelel a legjobb európai sztrádákénak, az utfelületet teljes hosszában érdesített homok-aszfalttal burkolták, amelynek jó a teherbíró képessége, hosszú az élettartama és jól ellenáll az időjárás viszontagságainak. esőben, fagyban sem válik csuszóssá.

az autópálya eddig megépített hatvan kilométeres szakasza összesen négy és félmilliárd forintba került. ebből a most elkészült hatvan-gyöngyösi szakaszra 670 millió forintot költöttek. az egy kilométerre jutó építési költség a dombos vidékeken elérte a 80 millió forintot, sík területeken viszont ennek alig fele volt. /mti/

kov/kö kkz olt
14.22 290483 1757

An

-.-

sb0052 1 130 mtib1055

kádár jános nyilatkozata a magyar televízióknak és a magyar rádióknak /1.rész/

1983. április 29. -

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára a május 1-ét megelőző hagyományos angyalföldi látogatását követően interjút adott a televízióknak és a rádióknak.

a kb első titkára válaszolt megyeri károlynak, a magyar televízió elnökhelyettesének kérdéseire.

az interjú szövegét az alábbiakban közöljük.

x x x

kérdés: nagyon sok szeretettel és tisztelettel köszöntöm önt, kedves kádár elvtárs, a televíziónézők és a rádióhallgatók nevében, akik már tájékoztatást kaptak arról, hogy ön angyalföldön, választókerületében járt. már számontartott a hagyomány, hogy ön minden évben május elseje, a világ munkásságának és szocializmust építő népünknek e nagy ünnepe előtt angyalföldre látogat.

válasz: ez nálam valóban hagyomány, és bizonyos értelemben kötelezettség is, mert a xiii. kerülethez régi mozgalmi kapcsolatok fűznek. most pedig ez a választókerületem. a kerületiek azt mondják, hogy egy ilyen látogatás jó nekik, de nekem legalább annyira szükségem van ezekre a találkozókra, mint nekik.

/folyt. köv./ s
14.35 290483 1187

-.-

sb0053 1 130 mtib1056

kádár jános nyilatkozata a magyar televízióknak és a magyar rádióknak /2. rész/

kérdés: mi pedig őszintén örülünk annak, hogy a látogatást követően alkalmunk nyílik kérdésekkel fordulni önhöz az ország politikai helyzetével kapcsolatban. ezt annál is inkább szükségesnek érezzük, mert a központi bizottság alig két héttel ezelőtt áttekintette a xii. kongresszus óta végzett munkát, szocialista fejlődésünk külső és belső feltételeinek változását. ezért előljáróban arra kérem önt, hogy foglalja össze a központi bizottság ülésének fő mondanivalóját a xii. kongresszus határozatairól és a vi. ötéves terv céljairól.

válasz: pártunk életében az ugynevezett felező számvetés, vagyis a kongresszus óta eltelt három esztendő munkájának áttekintése rendkívül fontos dolog. s nemcsak a párt, hanem a dolgozó nép és az ország számára is az.

egy ilyen központi bizottsági ülés előkészítése nagy felelősséggel jár, és sok munkát kíván. a mostani ülést körülbelül nyolc hónapig készítettük elő. munkánkat nagymértékben segítette a középszintű pártszervek - tehát a budapesti pártbizottság, a megyei és a megyei jogú pártbizottságok - hasonló számvetése, továbbá az, hogy a határozati javaslat tervezetének véleményezésére felkértük ezeket a pártbizottságokat, valamint a kormányt, a tudományos akadémiát, a szakszervezeteket, a kisz-t s számos más szervezetet.

a véleményezésre felkért testületektől előzetesen mintegy 300 gépelt oldalnyi észrevételt kaptunk, s ezt a politikai bizottság jelentése megtételekor és a határozati javaslat elkészítésénél is figyelembe vette. mindazok a testületek és szervezetek, amelyek az előkészítő munkában részt vettek, képviselve voltak a központi bizottság kibővített ülésén is.

/folyt.köv./ s -
14.37 290483 1754

-.-

sb0054 1 130 mtib1057

kádár jános nyilatkozata a magyar televízióknak és a magyar rádióknak /3. rész/

a központi bizottság ülésén nagyon széles körű vita volt, huszonöt felszólalást hallgattunk végig, tizenketten pedig írásban adták le észrevételeiket, javaslataikat. az egész vitát nagyfokú felelősség jellemezte. s rendkívül fontos, hogy az összes hozzászóló, a felkért testületek képviselői is hangsúlyozták: úgy látják, hogy az észrevételeiket figyelembe vettük.

központi bizottságunknak már hagyománya - s ehhez ragaszkodunk -, hogy a politikában elvi alapokon állunk, és a reális számvetés hívei vagyunk. tehát nem próbáljuk senkibe sem beleszuggerni azt, amit látni szeretnénk, hanem - amennyire ez lehetséges - objektíven akarjuk látni a valóságot. így készült el a mérlegünk.

a határozatot - a politikai bizottság indítványára - a központi bizottság teljes egészében közzétette, hogy ne legyen semmiféle misztifikáció: amit a központi bizottság elhatározott, az - a nyílt politika jegyében - a nyilvánosság elé került.

a határozat kedvező fogadtatásáról már eddig is voltak hireink, s ezeket a mostani angyalföldi látogatásomon megerősítették. azt mondták, hogy a központi bizottság felelős számvetést végzett, a helyzetet objektíven ítélte meg, bizonyos kérdéseket jobban megvilágított, és jó programot adott a további munkához.

ami az ön konkrét kérdését illeti, a központi bizottság határozatában rámutatott: a xii. kongresszus óta eltelt három esztendőben a kongresszusi határozatok végrehajtásának feltételei nehezebbek lettek, mint ahogyan annak idején ezzel számolni lehetett. ennek ellenére a gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a kongresszus állásfoglalása helyes volt. ezért most a központi bizottság kimondhatta, hogy a kongresszus és a vi. ötéves terv fő célkitűzései változatlanul érvényesek. a következő két esztendőben megfelelő hozzáállással, erőfeszítésekkel és bizakodással dolgozva a kongresszus fő céljait elérhetjük, a vi. ötéves terv előirányzatait - amelyeket eddig is nagyjából, általában sikerült tartanunk - az ötödik év végére sikeresen teljesítjük.

kérdés: kádár elvtárs az imént utalt a nehezebb feltételekre. ez a nemzetközi helyzettel is kapcsolatos, hiszen az elmúlt három évben feszültebbé vált a világpolitikai helyzet. hogyan értékeli a központi bizottság a nemzetközi helyzet alakulását?

válasz: a központi bizottság természetesen igen nagy figyelmet szentelt a nemzetközi politikai helyzet alakulásának, hiszen ez befolyásolja a mi munkánkat is.

/folyt.köv./ s -
14.38 290483 2553

-.-

sb0055 1 130 mtib1058

kádár jános nyilatkozata a magyar televízióknak és a magyar rádióknak /4. rész/

a nemzetközi politikai helyzet - megítélésünk szerint - az utóbbi időszakban bizonyos mértékig éleződött. mi, mint kommunisták és mint a szocialista rendszer hívei, a legjobb lelkiismerettel is csak azt mondhatjuk: az éleződésnek az az oka, hogy a nato vezető köreiből döntő szóhoz jutó imperialista és militarista tényezők a maguk javára akarják megváltoztatni az erőviszonyokat. ennek érdekében új fegyverkezési hullámot próbálnak elindítani. ismert, hogy többek között az amerikai középhatótávolságú rakéták európai telepítésére is készülnek. ez nagyon bonyolult és nehéz helyzetet teremt, amely önmagában is fokozott veszélyeket jelent az emberiség számára.

ugy ítélem meg: nem arról van szó, hogy az imperialisták ma programba vették egy új világháború kirobbantását, hiszen ez esztelenség volna részükről. de katonai téren mindenképpen erőfölényre törekszenek, amit politikai diktátumokra akarnak felhasználni. az imperialistáknak ez a hibás, rossz terve az emberiség érdekei ellen irányul. a fegyverkezési hullám újabb veszélyt jelent a népek biztonságára és óriási terheket ró az egész emberiségre. ami bennünket, a magyar népköztársaságot és szövetségeseinket, a varsói szerződés országait illeti, természetesen folyamatosan értékeljük a helyzetet, és elhatározásunk szilárd: nem engedjük megvalósítani az imperialista-militarista körök azon tervét, hogy a fegyverzet terén fölényhez jussanak, mert akkor az emberiség halálos veszélybe kerül.

ez az első következtetés. a második pedig: mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy megakadályozzuk egy új, kiszámíthatatlan távlatú fegyverkezési hullámot, megőrizzük az enyhülés vívmányait, megóvjuk a népek biztonságát és a világbékét. mély meggyőződésünk - és ezt a központi bizottság ismét leszögezte és hangsúlyozta -, hogy az imperializmus tervei kivihetetlenek, mert megváltoztak azok a hajdanvolt viszonyok, amikor az imperializmus a világ egyedüli ura volt, és minden akadályt egyetlen megoldással, a háború eszközével távolíthatott el utjából. ez a világ egyszer és mindenkorra elmúlt. az imperialista tervek valóra váltását megakadályozzák a szocialista országok, amelyek rendelkeznek az önvédelemhez szükséges politikai, anyagi és katonai erővel, meg tudják védelmezni népeik szocialista vívmányait és békéjét.

/folyt.köv./ s -
14.40 290483 2401

.-.

sb0056 1 130 mtib1059

kádár jános nyilatkozata .... /5. rész/

a másik nagy erőnk, hogy álláspontunk igazságos. olyan tények mutatják ezt, mint a szovjetunió nyilatkozata arról, hogy nem fog elsőként atomfegyvert alkalmazni. az európai telepítésű középhatótávolságú rakéták kérdésében andropov elvtárs legutóbb a szovjetunió állásfoglalását: kész saját fegyverzetét arra a szintre csökkenteni, amellyel jelenleg e fegyvernemben a két nato-tagország, angliá és franciaország rendelkezik. a szocialista országoknak számtalan más időszerű javaslatuk is van. a varsói szerződés politikai tanácskozó testülete legutóbbi prágai ülésének határozatában és nyilvános felhívásában azt ajánlottuk a nato-országoknak: kössünk megállapodást arról, hogy a két szövetségi rendszer egymás ellen nem alkalmaz katonai eszközöket.

a fokozott veszélyt, a népekre nehezedő súlyos terheket nemcsak mi tesszük szóvá. a kapitalista országokban, nyugat-európában, magában az egyesült államokban is hatalmas békemozgalmak bontakoztak ki, amelyekre bizonyos nato-propagandisták azt mondták: ezek szovjet bujtogatásra, kommunista bujtogatásra keletkeztek. szerintem ez a résztvevőkre bizonyos értelemben talán sértő is lehet, mert ebbe a békemozgalomba világnézetre, politikai pártállásra való tekintet nélkül bekapcsolódnak a legkülönbözőbb hivatású emberek: tudósok, orvosok, művészek, egyszerű dolgozók, akik megértik ennek az utnak a veszélyességét és rájuk nehezedő súlyos terheit.

ha azt mondják, hogy ez a nyugati békemozgalom valamiféle kommunista agitáció nyomán születik, azt hiszem, elég arra utalni, hogy soraiban felléptek volt nato-tábornokok, felelős nyugati leszerelési és felderítő szakértők, a legkülönbözőbb egyházak vezető lelkészei, hivatkozhatom itt az amerikai egyesült államok katolikus püspökeire is. én az ő nevükben nem akarok nyilatkozni, de nem hiszem, hogy ők valamiféle kommunista ügynökök hatására léptek volna föl. felébredt a lelkiismeretük, az önmagukkal, családjikkal, népeikkel szembeni kötelességérzetük, s ez a föllépés részükről önvédelem.

/folyt.köv./ -ig
14.42 290483 2134

.-.

sb0057 1 130 mtib1060

kádár jános nyilatkozata /6. rész/

amikor azt mondom, hogy álláspontunk igazságos, akkor ezt mély meggyőződéssel állíthatom, mert a kimondott tételek teljesen világosak. mi azt képviseljük, hogy a nemzetközi helyzet minden vitás kérdését tárgyalások útján, a mindkét fél érdekeit figyelembe véve megállapodásokkal kell megoldani. ez vonatkozik még a fegyverzet kérdéseire is, amelyben a mi álláspontunk úgy szól, hogy egyenlő biztonságot - a fegyverzet alacsonyabb szintjén. ez tisztességes és képviselhető álláspont.

felvetődnek olyan kérdések is a lakosság különböző rétegeiben, hogy mi magunk mit tehetünk a béke védelmében. erre azt mondhatjuk: támogassák pártunk, kormányzatunk és szocialista szövetségeseink igazságos álláspontját. mindenki a maga lehetőségei között emelje fel a szavát a béke védelmében. akiknek módjuk van rá, minden nemzetközi fórumot használjanak fel arra, hogy felhívják a figyelmet a helyzet veszélyességére, arra, hogy mi készek vagyunk minden jóakaratu emberrel egyetértésben fellépni a béke védelmében, amely minden népnek érdeke.

ha azt kérdezik, hogy itthon mit lehet tenni a béke érdekében, azt tudom mondani, hogy politikánk és a nép erőfeszítéseinek eredményeként van bizonyos nemzetközi tekintélye a magyar népköztársaságnak. kis ország vagyunk, de most van súlya a magyar szónak, a magyar szavazatnak. a döntő az, hogyan intézzük dolgainkat itthon. ha a hazai feladatokat még jobban megoldjuk, akkor a mi kis országunk szavának a nemzetközi kérdésekben is még nagyobb súlya lesz. ami az általános perspektívát illeti, nekem az a meggyőződésem, hogy ha az emberiség józan erői összefognak, a világháború nem végzettszerűen elkerülhetetlen, hatásosan fel lehet lépni a háború megakadályozása érdekében.

országunk vezető tényezői mindent meg fognak tenni, hogy népünk biztonsága fölött őrködjének. a magyar nép eddig elért szocialista vívmányait minden körülmények közt megvédjük, azokat nem veheti el tőlünk senki sem.

kérdés: következő kérdésem a világgazdasággal kapcsolatos. hogyan látja a tőkés világ gazdasági válságát?

/folyt.köv/ -ig

14.44 290483 2118

--

sb0058 1 130 mtib1061

kádár jános nyilatkozata /7. rész/

válasz: az objektív tények alapján úgy látjuk, hogy a kapitalista világ mély gazdasági, politikai válságban van. ennek tüneteit népünk is ismeri, akik pedig jönnek-mennek a világban, közvetlenül is tapasztalhatják, hogy még a legfejlettebb kapitalista országokban is jelentkezik az infláció, a munkanélküliség, a gazdasági fejlődés megtorpanása, a pénzügyi krízis. ezek a jelenségek a kapitalista vilárendszerben politikai válságokkal járnak.

országunk adottságai olyanok, hogy bizonyos mértékben a nemzetközi környezettől is függünk. ez a nemzetközi környezet azonban kétféle. külkereskedelmünk részben szocialista, részben nem szocialista országokkal bonyolódik. exportunk értéke csaknem eléri a nemzeti jövedelmünk felét. nemzetközi kapcsolataink így alakultak, ezért bizonyos értelemben hátrányosan érint minket a kapitalista gazdasági válság. valahány évig azt hittük, hogy ezt nem kell annyira figyelembe venni, de a tapasztalat azt mutatja, hogy a külkereskedelem megtorpanása számunkra is értékesítési nehézségeket jelent, és más vonatkozásban is érezzük a kapitalista válság hátrányait.

nekem olyan a beosztásom és kötelezettségem, hogy találkozom többek között a kapitalista világ néhány vezető politikai, gazdasági, pénzügyi tényezőjével is. mindnyájan ezen a földön élünk és ezért a békés egymás mellett élés jegyében tárgyalnunk kell. volt szerencsém a múlt esztendőben találkozni az ugynevezett harmincak klubjával, a nemzetközi pénzvilág korifeusaival, akik akkor budapesten tartották ülésüket, s most tokióban tanácskoznak. arról beszélgettem velük, hogy nem nézhetjük leegyszerűsítve különböző világszférák problémáit. a szocialista országoknak vannak fejlődési nehézségeik. a kapitalizmus kibékíthetetlen belső ellentmondásai miatt súlyos problémákkal küzd. az ugynevezett harmadik világban, több fejlődő országban pedig a nép, amely évszázadok után most nyerte el ismét függetlenségét, elmaradott viszonyok között él. ha tetszik nekünk, ha nem, egyiknek a gondja a másiké is és hogyha az emberiség nem akarja önmagát elpusztítani, a civilizációt megsemmisíteni, akkor meg kell tanulnunk együtt élnünk. és akkor a világ közös problémáit, vagyis a világgazdaság és a világkereskedelem problémáit is valamiképpen összehangoltan kellene rendezni, s megoldást találni arra, hogy az emberiség békében élhessen és dolgozhasson. /folyt. köv./ ig

14.47 290483 2417

--

sb0059 1 130 mtib1062

kádár jános nyilatkozata ... /8. rész/

mert ennek egyetlen elképzelhető formája a békés egymás mellett élés, ami nem egyszerűen a háboru hiánya, hanem azt is jelenti, hogy a különböző társadalmi rendszerű országoknak kölcsönösen előnyös diplomáciai, politikai és gazdasági kapcsolatokat kell tartaniuk egymással, és a kulturális érintkezést is meg kell őrizni.

a tőkés gazdasági válságról mint kommunista, talán mondhatnám, hogy ez a tőkés baj, de más részről bizonyos mértékig ez minket is érint. az emberiségnek vannak közös gondjai, a gazdaságban éppugy, mint a természeti környezet védelmében. hogyha nem feygyverkezéssel foglalkozna az emberiség, s a kormányok a békés egymás mellett élés elvét valósítanák meg, akkor itt lenne az ideje, hogy együttesen vegyék kézbe a természeti környezet védelmét is, hogy ne pusztítsuk el az emberiség létalapjait, a tiszta levegőt, a tiszta vizet. sok tekintetben ez a gazdaságra is vonatkozik.

kérdés: az elmúlt három évben feszültebbé vált a nemzetközi helyzet és gondjaink is szaporodtak. a közvéleményben ezzel kapcsolatban bizonyos fokú aggodalom jelenik meg. a központi bizottság ebben a helyzetben hogyan ítéli meg az ország belpolitikai helyzetét?

válasz: a központi bizottság nagyon gondos és lelkiismeretes vizsgálat alapján a valóságnak megfelelően úgy ítéli meg az ország belpolitikai helyzetét, hogy az szilárd, olyan, amilyennek egy szocialista országban lennie kell. a párt, mint a társadalom vezetője és a tömegek között a kapcsolat egészséges, szoros. őszintén és nyíltan beszélünk minden nap és minden kérdésről. a párt nyílt politikája - amellyhez a továbbiakban is tartjuk magunkat - nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az emberek sokat fejlődtek az országos gondok megértésében is. az egység, az összeforrottság társadalmunk fő ereje. az szilárd politikai helyzetet jelent, amit mindenütt számon tartanak, figyelnek és nagyra értékelnek, még azok is, akik nem nagyon szeretnek minket.

az alapvető pozitív és jó tényezők mellett figyelembe kell vennünk a közhangulat hullámzásait, változásait is. féltik a békét, a gazdasági nehézségek nyomán pedig az elért termelési és életszínvonalat. mindez sokfelé okoz bizonyos aggodalmat. mindig akadnak olyanok is, akik megzavarodva, feleltlenül össze-vissza beszélnek, és ebből szükségszerűen bizonytalanság is keletkezik. mi itt a teendő? folytatni kell a nyílt, a tisztességes politikát, feltétlenül ragaszkodni kell a párt és a tömegek közötti, vagy ha úgy tetszik, a dolgozók és a vezetők közötti kölcsönös bizalomhoz, és itt nem kizárólag a központi bizottságra és a kormányra gondolok. ha ez a kölcsönös bizalom megvan, akkor nem kell félnünk a feladatoktól és a problémáktól. /folyt.köv./ s -

14.57 290483 2732

-.-

sb0060 1 130 mtib1063

kádár jános nyilatkozata a magyar televíziórák és a magyar rádiórák /9.rész/

az értelmes és gondolkodó ember szembenéz a nehézségekkel és keresi a megoldásokat. az aggodalmasodók a szubjektív adottságaiknak megfelelően reagálnak a nehézségekre, megijednek, lebénulnak. társadalmunk fő pozitív erőinek rájuk is hatniuk kell és meg kell győzniük őket arról, hogy minden körülmények között lehet és kell dolgozni, és az erőfeszítésnek van eredménye. a mostani központi bizottsági ülés számvetése, a mögöttünk lévő három év mérlege is éppen azt mutatja, hogy a céltudatos erőfeszítés nagyon nagy nehézségek közepette is meghozza gyümölcseit, eredményeit. mi minden problémára, ami a belpolitikában, az országban adódik, a céltudatos cselekvést, az értelmes emberi munkát tartjuk a megoldásnak.

kérdés: mi a véleménye kádár elvtársnak arról, hogy egyes nyugati elemzők azt hangsúlyozzák: ebben a nagyon nehéz és bonyolult világ gazdasági helyzetben Magyarország azért tud eredményeket elérni, mert gazdasági módszerei egyre jobban hasonlítanak a tőkés gazdaság módszereihez?

válasz: vannak ilyen nézetek és ennek okait sokféleképpen lehet megközelíteni. el lehet indulni onnan is, ahogyan a kapitalista világ közvéleménye 1956-ban találkozott Magyarországgal közvetlen közelről. sajnos olyan időpontban, amikor az ország egy súlyos és mély válságot élt át: a hibák óriási almaza gyűlt össze a szocializmus építésében, s ellenforradalmi törekvések jelentkezték. utána, amikor - egy kicsit a világ csodálkozására - Magyarország kezdett magához térni és kikapaszkodni ebből a gödörből, a kapitalista propagandistáknak is valami magyarázatot kellett erre találniuk. nem akarták kimondani, hogy a konszolidáció a szocializmus ereje és vívmánya, a szocialista céljához ragaszkodó nép erőfeszítésének az eredménye. ezt a bizonyítványt nem akarták kiállítani, ehelyett - jobb híján - kiállították, hogy mi kapitalista módszereket alkalmazunk. az igazsághoz tartozik: az ilyenfajta hírverést elősegítette, hogy a szocialista gyakorlatban újítottunk, újítanunk kellett bizonyos dolgokban.

/folyt.köv./ s -
14.58 290483 2117

-.-

sb0061 1 130 mtib1065

kádár jános nyilatkozata a magyar televízióknak és a magyar rádióknak /10.rész/

ezeknek a változtatásoknak a lényege az, hogy a rendszer alapvető szocialista jellegét megőriztük és tovább építettük - a mezőgazdaság szocialista átszervezésével tulajdonképpen a konszolidáció időszakában fejeződött be a szocializmus alapjainak a lerakása - de bizonyos dolgokkal szakítanunk kellett. arra kellett törekednünk, hogy a felelősséget és a gondokat is megosszuk a dolgozó milliósokkal, s bevonjuk őket a cselekvésbe. a szocialista rendszer működését egy kicsit rugalmasabbá, és hozzátéhetem, demokratikusabbá is tettük. ez decentralizálással járt, az emberek vállalkozókészségét, a vállalatok önálló és hatékony működését kellett serkentőnünk, és ez új módszereket, új megoldásokat is jelentett. de hogy ezeknek semmi közük a kapitalizmushoz, azt százféle módon lehet bizonyítani.

ez egyébként a központi bizottsági ülésen is szóba került. az előadói beszédben is rámutattam, hogy annak idején milyen elemi, egyszerű kérdésekről is vitatkozni kellett. fel kellett oldani például a munkás munkahelyhez kötöttségét, éppen a jobb, szocialista munka érdekében. meg kellett szüntetni a begyűjtési rendszert és át kellett térnünk a mezőgazdasági termékek szerződéses rendszerű felvásárlására. megtörtént a mezőgazdaság szocialista átszervezése - megkezdődött a vita a háztáji gazdaság körül. de nem akarom a végtelenségig sorolni, a fontossága miatt még csak ezt említem: korszerűsíteni kellett gazdaságirányítási rendszerünket is.

ezek nem kapitalista módszerek, ezek a szocialista társadalom szocialista módszerei, amelyeknek a fő célja az, hogy a felelősség, a kezdeményezőképeség, az alkotókészség növelésével felszabadítsuk, és megfelelő, rugalmas módszerekkel segítsük a szocializmus építését, a szocialista társadalom alapjainak további szilárdítását.

a központi bizottság ülésén is megemlítettem, bár közismert tény, hogy Magyarországon a termelőeszközök 98 százaléka köztulajdonban van. megnéztük, hogyan oszlott meg a különböző szektorok között az 1982-es évi termelés. kiderült, hogy az ipari termelés több mint 93 százalékát az *állami* szektor termelte, 5,6 százalékát a szövetkezetek, tehát az ipari termelésnek csak 1,3 százalékát adta a magánszektor.

/folyt.köv./ s -
15.24 290483 2307

--

sb0062 1 130 mtib1066

kádár jános nyilatkozata a magyar televízióknak és a magyar rádióknak /11.rész/

a mezőgazdaságban hasonló a helyzet. 1982-ben a mezőgazdasági termékeknek az állami gazdaságok 16,5 százalékát, a szövetkezetek több mint 68 százalékát, a *kisegítő* gazdaságok pedig több mint 14 százalékát állították elő. ez mind a szocialista mezőgazdaság integráns része. a hajdanvolt magángazdaságok, amelyek szórványosan, szinte muzeumi darabként, egyes vidékeken még léteznek nálunk, a mezőgazdasági termékeknek mindössze 1,1 százalékát termelték meg.

a kereskedelmi forgalmat nézve kiderül, hogy a múlt évi teljes forgalomnak mintegy 63 százalékát az állami, több mint 36 százalékát a szövetkezeti kereskedelem bonyolította, a maradványt pedig a magánkereskedelem. mi serkentjük, ösztökéljük a kisipari tevékenységet, azt akarjuk, hogy éljen és működjék a kiskereskedelem ott, ahol helye van és működni kell. ugyanígy vagyunk minden egyéb olyan vállalkozási formával, mint amilyen újabban a kisvállalkozás. a cél az alkotókészség kibontakoztatása, a szocialista gazdaság jobb működése, a lakosság számára pedig az, hogy az eddignél jobbak legyenek a szolgáltatások. szerintem ezek nem kapitalista módszerek.

vagy nézzük a kérdés másik oldalát, amit úgy hívnak, hogy hatékony vagy nyereséges gazdálkodás. megmondom őszintén, számomra ez elvi kérdés is. ha egy gazdasági egység a tőkés kezében bizonyos nyereséget ér el, akkor megkövetelhetjük, hogy szocialista köztulajdonba véve még nyereségesebben működjék. vajon miért kapitalista módszer az, ha arra törekszünk, hogy a munka magasabb termelékenységével, a ráfordított munkaidő csökkentésével, kevesebb anyaggal, kevesebb energia felhasználásával jobb minőségű árut termeljünk?

kérdés: kádár elvtárs az imént utalást tett a gazdaságirányítás rendszerére, amit 1968-ban vezettünk be. milyennek ítéli meg a jelenleg működő gazdaságirányítási rendszert, és milyen **további** teendőket lát?

válasz: jó, hogy ez is szóba kerül, mert a gazdaságirányítási rendszer reformjáról, amit kidolgoztunk és 1968. január 1-én bevezettünk, itthon is, nemzetközileg is vita folyt. ennek a gazdaságirányítási reformnak az a lényege, hogy a törvénybe iktatott szocialista népgazdasági tervet a piaci viszonyok figyelembevételével, a közvetlen termelő gazdasági egységek nagyfokú önállóságával valósítjuk meg. az irányítás nem a központi terv részletes és tételről tételre fölbontásával, az egyes vállalatok feladatainak kijelölésével, hanem közgazdasági szabályozókkal történik.

/folyt.köv./ s -
15.25 290483 2551

--

sb0063 1 130 mtib1067

kádár jános nyilatkozata a magyar televízióknak és a magyar rádióknak /12.rész/

ez bonyolultabb, áttételesebb, de a gyakorlatban jól működő, hatékony szocialista irányítási rendszer. legalábbis mi meg vagyunk arról győződve, bár soha senkinek sem ajánljuk a módszereinket, mint valami egyedüli üdvözítőt. korábban, amikor a központi tervet felbontottuk minden gazdasági egységre, az össztermelés mintegy 8 százaléka került a raktárakba úgy, hogy sem itthon, sem külföldön nem kellett senkinek. ezt is megszüntettük az új irányítási rendszerrel, amelynek hatására az üzemek a piaci igényeket jobban figyelembe veszik. bár sajnos nem olyan mértékben, mint szeretnénk, de mindinkább azt termeljük, amire valódi szükséglet van itthon vagy amit nemzetközileg értékesíteni lehet. ez a mi irányítási rendszerünk.

vannak persze olyanok is, akik valamilyen okból kiindulva, mindig valamit újítani akarnak. hallottunk olyan véleményeket, hogy most a reformot is meg kellene reformálni. ez eszünk ágában sincs. mi szocialista irányítási rendszert valósítunk meg, amely a gyakorlatban bevált. ezzel kapcsolatban az a feladatunk, hogy a tapasztalatokat figyelemmel kövessük, és ha az intézményeken, módszereken igazítani és fejleszteni kell, ezt meg fogjuk tenni. de ezt az irányítási rendszert valami gyökeresen másra felcserélni nem fogjuk.

/folyt.köv./ s -
15.56 290483 1363

-.-

sb0064 1 130 mtib1069

kádár jános nyilatkozata /13. rész/

kérdés: az emberek számára egyre világosabb, hogy az életszínvonal megőrzése nem ígéret, hanem közös társadalmi feladat. mégis tény az, hogy az emberekben él egyfajta aggodalom, vajon ez a program tartható-e, megvalósítható-e?

válasz: statisztikai mutatóink az országos átlagot fejezik ki, amitől természetesen az egyének és az egyes családok helyzete eltérő. de hát nincs más tudományos mérőeszköz, mint az országos átlag. a kongresszuson három évvel ezelőtt a párt úgy ítélte meg a helyzetet, és arra vállalt kötelezettséget, hogy figyelembe véve a hazai lehetőségeinket és a nemzetközi körülményeket, az addig elért

életszínvonalat országos átlagban számolva megtartjuk. most nagyon gondosan megvizsgáltuk ezt és megállapítottuk, hogy ezt a kötelezettséget, a rendkívüli és akkor még nem látott nehézségeket leküzdve, betartottuk.

az adatok bizonyítják, hogy az első két esztendőben, 1981-ben és 1982-ben a reáljövedelem valamivel több, mint három százalékkal, a lakossági fogyasztás pedig majdnem négy százalékkal növekedett. a múlt év végén, az 1983-as terv jóváhagyásánál megmondtuk, hogy a reális számvetés szerint az idén bizonyos megtorpanással kell számolnunk.

most úgy ítéljük meg, hogy ha az előző két évben elért lendületet megőrizzük és munkánkat továbbra is javítjuk, akkor teljesíteni tudjuk a kongresszuson vállalt kötelezettséget: az elért életszínvonalat megőrizzük. egyébként az emberek nagyon jól tudják, hogy nem alacsony szint az, amelynek a megőrzésére vállalkoztunk. van mit becsülnünk és van mit féltünk, megszilárdítanunk, sőt majd a jövőben továbbfejlesztünk.

népünk a párt irányításával, kormányzatunk vezetésével tisztességes életszínvonalat teremtett önmagának. nagyon bizom abban, hogy ezt az eredményt megtartjuk és megszilárdítjuk és jön majd olyan idő, amikor továbbfejlesztjük és magasabb szintre emeljük. a központi bizottság utalt rá: ezt a célt csak jobb munkával tudjuk elérni. népünk ezt vállalja. az angyalföldi látogatáskor is százféle formában tapasztalhattam ezt a készséget. kerületi vezetőkkel, ifjusági vezetőkkel, gyári munkásokkal beszélgetve, a műhely-röpgyűléseken is kifejeződött, hogy az emberek értik ennek a határozatnak a lényegét, s azt reálisnak tartják. a lelkekre kötötték, mondtam meg a központi bizottságnak, hogy készek vállalni a feladatot, hogy elérhessük mindazt, amit a központi bizottsági határozatban célként magunk elé tűztünk.

/folyt.köv/ ig
15.57 290483 2494

-.-

sb0065 1 150 mtib1068

kádár jános nyilatkozata /14. rész/

kérdés: az utóbbi években élesedett a két világrendszer közötti eszmei harc. ellenfeleink nagy előszeretettel beszélnek a szocializmus válságáról. hogyan látja a magyar párt vezetése a szocializmus helyzetét és lehetőségeit?

válasz: a társadalmi rendszerek harca régóta folyik. idén világszerte megemlékeztek marx károly születésének 165. és elhunytának 100. évfordulójáról. marx kimagasló történelmi személyiség, zseniális ember volt. tanításait kezdettől fogva támadják, de az élet ezzel semmit nem törődött, és marx eszméi világszerte elterjedtek. az emberiség szerencséjére marx és engels után feltűnt századunk kimagasló teoretikusa és forradalmára, lenin, aki továbbfejlesztette ezt az elméletet. létrejött a világ első szocialista országa, a szovjetunió. azóta a szocializmus - nem könnyű feltételek között - világrendszerre vált. lenin zseniális megállapítása, hogy ott lehet az imperializmus láncát átszakítani, ahol az a leggyengébb. az első szocialista államok valóban nem a legfejlettebb kapitalista országokban jöttek létre, s emiatt nagyon nagy történelmi hátrányt kellett leküzdenünk.

itt van például hazánk, a magyar népköztársaság. amikor 38 éve felszabadult, tulajdonképpen félféudális, iparilag elmaradott ország volt, a lakosság döntő többsége a mezőgazdaságban dolgozott. nagy utat tett meg ez az ország 38 év alatt.

számítsuk ki, hány nyugodt évünk volt az építőmunkára, és ezekben az években mit ért el népünk a szocializmus utját járva, hány évszázados elmaradottságot hozott be. a szocialista fejlődés olyan színvonalát érte el, hogy bárki elé büszkén odaállhat minden magyar és elmondhatja: igen, én magyar vagyok, a szocializmust építő magyar nép fia vagy leánya.

az élet az eszmék vitáját már eldöntötte. amióta ez az eszme megszületett, azóta temetik, de azóta előretör. a szocializmus világrendszerre vált. a világ számos térségében rendkívül súlyos körülmények között élő országok törnek ki a gyarmati igából és haladnak a szocialista célok felé. én, mint kommunista, meg vagyok győződve arról, hogy az emberiség jövője csak az ember ember általi kizsákmányolásának megszüntetése, a szocialista társadalmi fejlődés lehet. hogy erre milyen rugalmas formákat találnak az országok, az a jövő dolga. erre nincs sablon.

/folyt.köv/ ig

15.57 290433 2494

-.-

sb0066 1 130 mtib1070

kádár jános nyilatkozata /15. rész/

mi, a szocializmus képviselői az emberiségnek alkotó munkát és békeséget akarunk teremteni. mit tud meghirdetni a kapitalizmus? korlátozott európai atomháborút, vigaszként? nem kell félnünk semmiféle összecsapástól a világnézetek harcában. a központi bizottság jól tette, hogy felhívta a figyelmet: nagyobb súlyt kell helyezni az ideológiai harcra, és a szocializmus lényegéről szóló ismeretek terjesztésére.

kérdés: szeretném szóba hozni a fiatalok mai megítélését, ugyanis vannak, akik nagyon elégedetlenek a mai ifjúsággal.

válasz: ha ezt a kérdést, mint társadalmi kérdést közelítjük meg, akkor kitűnik, hogy ez minden korban ismétlődő probléma. mióta az emberiség létezik, mindig voltak hasonló megállapítások a fiatalokról. akár a római időkben is idézhetnénk. sokszor mondják, hogy a fiatalok cinikusak, de ez természetesen nem így van. a társadalom, az emberiség fejlődik és nemzedékről-nemzedékre változik az ifjúság is.

van egy másik, egyfajta szubjektív megközelítése is a dolognak: ki-ki a maga elgondolása vagy tapasztalata szerint szól az ifjúságról. ilyenkor nagyon sokat segítene, ha mindenki emlékezne arra, milyen volt ő maga, mint fiatal, s milyen volt akkor az ifjúság. hamar rájönne, hogy akkoriban is hasonlókat mondtak az ifjúságra. persze én azokra a viszonyokra emlékezem, amikor fiatal voltam, de már kicsit érdeklődtem a társadalmi kérdések iránt. a fiatalok többsége tanult, dolgozott, és nem volt vele semmi problémája sem a szülőknek, sem másnak. a fiatalok egy része pedig abban az időben is - akkoriban ezt a kifejezést használták - vagánykodott. van itt egy optikai csalódás: a szolid, a rendes, a jóra való, a szorgalmasan tanuló és dolgozó fiatalok - s állítom, ez a többség - nem tűnnek az emberek szemébe. a randalirozó, a huligánkodó, az ordibáló viszont mindig szembetűnik, s vannak emberek, akik hirtelen inculatból azt mondják, ilyen az ifjúság.

az ifjúság nem ilyen. a tanuló ifjúság többsége tisztességgel tanul, a dolgozó fiatalok többsége tisztességgel dolgozik, elvégzi, amit vállal. ott vannak a fiatalok az élenjárók, a kezdeményezők között is, a szocialista brigádokban és más munkaközösségekben, példát lehetne róluk venni. a fiataloknak csak kis része olyan, hogy nem érez felelősséget családjával, a társadalommal, de még saját magával szemben sem.

/folyt.köv/ ig

15.58 290483 2395

-.-

sb0067 1 130 mtib1071

kádár jános nyilatkozata /16. rész/

az az ifjúság, amely ma él és dolgozik - megítélésem szerint - semmivel sem rosszabb, mint a korábbi volt. jellemző rá, ami általában jellemzi az ifjúságot, hogy nagyon érdeklődő, mindenre kíváncsi, igényei vannak, és néha kellemetlen kérdéseket is fel tud tenni, olyan kérdéseket, amelyekre nem lehet azonnal válaszolni. de ez az ifjúság jó tulajdonságai közé tartozik.

az ifjúságot jellemzi még, hogy igazi teherpróbát még nem kellett kiállnia, és nincsenek harci tapasztalatai, nem ismeri eléggé a történelem tanulságait, sem a nemzet, sem az osztályharcok történetét, sem a társadalmi rendszerek lényegét. ez nem a fiatalok bűne, hanem az életkorral jár.

a központi bizottság határozatában is hangsúlyoztuk, hogy a fiatalokkal természetesen törődni kell. segíteni kell őket a pályakezdés, a családalapítás, a lakásszerzés gondjainak megoldásában. ez a társadalom, a szülők, az iskola, a társadalmi szervezetek, az állam kötelezettsége az ifjúsággal szemben. de meg kellene értenünk, hogy bár a mai fiatal beleszületett a szocialista viszonyokba, ettől még automatikusan nem sajátítja el a szocialista gondolkodásmódot, a szocialista tudatot. ez nevelést, foglalkozást, törődést és politikai munkát is kíván a fiatalok körében.

a fiataloknak persze mondhatjuk, hogy igyekezzetek, mert a jövő a tiétek, az ország nektek épül. de valamiképpen azt is meg kell érteniük, hogy a szocialista állam nem tud mindent magára vállalni. nekik is igyekezniük kell, és hozzá kell járulniuk a gondok megoldásához, s minél inkább felnőtt emberek lesznek, annál jobban, s annál nagyobb felelősséggel.

egyébként jártam a fiataloknál is az angyalföldi látogatás során, beköszöntem a kish központi bizottsághoz. egy nem egészen napi kérdést is felvettem nekik. az emberiségnek fejlődése során több százezer évre volt szüksége, hogy megtanulja a tagolt beszédet, s ezáltal ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait. aki embernek született, annak emberi nyelven kell beszélnie, érzéseit és gondolatait ember módjára kell kifejeznie. ha pedig magyarnak született, akkor magyarul kell beszélnie, és a magyar nyelv nem trágár, nem közönséges, hanem kulturált, fejlett, amelyet meg kell tanulniuk a fiataloknak is.

/folyt.köv/ ig
15.59 290483 2284

-.-

sb0068 1 130 mtib1072

kádár jános nyilatkozata a magyar televízióknak és a magyar rádióknak /17.rész/

angyalföldről még eszembe jut, hogy a harmincas évek elején ott dolgoztam, mint ifjúkommunista munkás. illegális munkát végeztünk, és sohasem felejttem el, hogy a selyemárugyárban az egyetlen ifjúkommunista egy fiatal lány volt. mondtam neki: miért nem mozogsz kicsit a lányok között, és szervezel be még egy-két ifjúkommunistát? ő erre azt válaszolta: hát ezek a lányok semmivel sem törődnek, ezeknek a mozi, a harisnya a fontos, nem érdeklődnek társadalmi kérdések iránt. hat hónappal ezelőtt te milyen voltál? - kérdeztem. - ugyanilyen, és most öntudatos kommunista vagy.

bizom tehát a fiatalokban. emberi szóval, komolyan kell hozzájuk szólni, mert a tárgyi tudásuk ma több, mint 30 vagy 50 évvel ezelőtt az akkori ifjúságé volt. nem lehet náluk mellébeszélésekkel boldogulni, de ha komolyan beszélünk velük, annak meglesz a foganatja.

kérdés: végezetül kádár elvtárs, szeretnék felvetni egy olyan gondolatot, amely a tömegtájékoztatást érinti. a központi bizottsági ülésen az elismerő szavak mellett jogos bírálatok is érték ezt a területet.

válasz: gondolom, önnek nem lesz kifogása ellene, ha az elismerő szavakkal kezdem. ha öt, tíz, vagy husz év távlatából nézi az ember, akkor - meggyőződésem szerint - népünk politikailag ma sokkal érettebb, mint korábban, s ebben természetesen óriási munka van. benne van a párt, a szakszervezet, az ifjúsági szövetség és más tömegszervezetek munkája, és formálták az emberek gondolkodását az építő munka sikerei. s az is, hogy mindig nyíltan beszélünk az emberekhez. hozzájárult ehhez természetesen a tömegkommunikációs eszközök, a sajtó, a rádió, a televízió elismerésre méltó munkája is. de miközben erősödött a szocialista közgondolkodás, növekedett népünk érettsége és dinamikusan fejlődött az életszínvonal, felütötte a fejét az egoizmus, a kispolgáriasság, és sok minden más is. a tömegtájékoztatási szerveink ebbe is „beledolgoztak”, egy kicsit: pozitív negatív jelenségeket is terjesztettek, persze nem tudatos rosszakaratból.

¶ jelenségek mellett tömegtájékoztatási szerveink munkatársainak fokozott felelősségtudattal kell dolgozniuk. ha a rádió megszólal, vagy ha a televízió képernyője megvilágosodik, az milliókra hat, mégpedig azonnal. s sokszor ez a hatás mélyebb, mint a tudományos elemzéseké. mi tulajdonképpen erre akartuk felhívni a figyelmet.

/folyt.köv./ s -
16.01 290483 2433

-.-

sb0069 1 130 mtib1073

kádár jános nyilatkozata a magyar televízióknak és a magyar rádióknak /18.rész/

megértem, hogy a sajtó embereit az új dolgok izgatják, és azzal szeretnének foglalkozni. de hogyha nekünk annyi célszerű és értelmes kisvállalkozásunk lenne, mint amennyi cikket irtak róluk, az jó lenne. nagy itt az aránytalanság. ezek a kisvállalkozások most kezdődtek, legalább egy esztendő kell ahhoz, hogy letisztuljanak és a tapasztalatok alapján úgy működtessük őket, hogy a szocializmust szolgálják minden vonatkozásban. én inkább akkor csinálnék nagyobb dobpergést, s nem most. ilyesmire is célzott a központi bizottság. azt is hangsúlyozta, hogy a magyar televízió - mivel itt vagyunk, most ezt emlegetem - nem részvénytársaság, s nem magántulajdon. a sajtó, a rádió, a televízió a szocialista állam intézményei. ebből következik, hogy nagy felelősséggel kell előmozdítaniuk és segíteniük a szocializmust építő magyar népet, a magyar szocialista állam törekvéseit.

tréfásan olykor mondogatjuk, hogy az újságíró is ember. én viszont komolyan merem mondani, hogy a sajtó dolgozóinak nagy része felelős emberekből áll, és ha egy kicsit igazítanak a munkán, az javulni fog. de ezt meg kell tenniük, mert az utóbbi években elkényelmesedtünk mindnyájan, nemcsak a sajtó dolgozói.

végezetül köszönöm a lehetőséget, hogy e fontos intézmények útján is elmondhattam valamit nézeteimből. üdvözlöm és köszöntöm a televízió nézőit, a rádió hallgatóit és jó egészséget, sikereket kívánok mindnyájuknak. /mti/

ig/s/kö kgy olt
16.01 290483 1522

-.-

sb0070 1 130 mtib1074

ülést tartott az elnöki tanács

1983. április 29. - a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott. losonczi pál, az elnöki tanács elnöke tájékoztatta a testületet petár sztambolicsnak, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnöksége elnökének hazánkban tett hivatalos, baráti látogatásáról. az elnöki tanács elfogadta a tájékoztatót, és megállapította, hogy a látogatás és a tárgyalások hozzájárultak a két szomszédos szocialista ország hagyományos baráti viszonyának elmélyítéséhez, kapcsolatainak bővítéséhez, egymás helyzetének és korunk nemzetközi kérdéseivel összefüggő álláspontjának jobb megismeréséhez. az elnöki tanács hangsúlyozta, hogy a két ország vezetőinek mostani megbeszélései fontos állomást jelentettek a magas szintű találkozó sorában, amelyeket a jövőben is folytatni kell, mert jól szolgálják Magyarország és Jugoszlávia népeinek javát, közös érdekeit.

az elnöki tanács módosította a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1969. évi ii. törvény egyes rendelkezéseit. az eddigi szabályok is összhangban voltak a népgazdaság irányítási rendszerével és nemzetközi kötelezettségeinkkel, a megnövekedett műszaki-gazdasági követelmények és a gyakorlati tapasztalatok azonban indokoltá tették a jogszabály továbbfejlesztését. e módosítás fő célja az újítók és a feltalálók ösztönzése, jogbiztonságuk fokozása, az eljárások egyszerűsítése, valamint az újítások és a találmányok mielőbbi hasznosításának elősegítése. ennek érdekében gyorsítja a szabadalom engedélyezési eljárását, és megszünteti a felesleges kötöttségeket.

az elnöki tanács a továbbiakban bírakat mentett fel és választott, valamint egyéb időszerű kérdésekről tárgyalt. /mti/

mi/s bc olt

16.04 290483 1715

-.-

sb0071 4 130 mtib1075

ujítók az egészségügyért

1983. április 29. - ujitási tapasztalatcserét és kiállítást rendeztek pénteken kecskeméten, az új megyei kórházban. az intézmény ujitó orvosai, szakalkalmazottai az utóbbi három év legjelentősebb s a gyakorlatban már bevált műszerek elsősorban a betegellátást javítják, a szűrővizsgálatokat gyorsítják, a többségük eddig importált segédeszközöket helyettesít azonos értékűen, a kiállítás anyagát májusban a szegedi orvostudományi egyetemen is bemutatják.

/mti/
lász/bné/er kz olt

gyógyító eszközeiket állították köz-
szemlére. a bemutatott

16.08 290483 0527

--

sb0072 4 160 mtib1076

új kiállítás a gyulai várban

1983. április 29. - új állandó kiállítás nyílt pénteken a gyulai vármuzeumban. a középkori téglavár hat termét elfoglaló tárlat átfogó képet ad gyula és környéke történetéről az 1300-as évektől 1900-ig. az összeállítás képek, rajzok, térképek, valamint a gyulai muzeum új szerzeményei segítségével mutatja be a város múltját. a tárgyi emlékek közt több érdekesség is van, ilyen például a xiv. századból való határkő, a deres, a vásárokon használt hitelesítő edénysor, a félmázsás iskolai harang benedekpusztáról, valamint az 1848-49-es szabadságharc egyik röplap-, felhívás- és pénznyomtatásra egyaránt alkalmas tábori sajtója. /mti/
san/ke/er kz olt

16.08 290483 0697

H

--

sb0073 4 170 mtib1077

nemzetközi kisállat-kiállítás zalaegerszegen

1983. április 29. - nemzetközi kisállat-kiállítás nyílt pénteken zalaegerszegen. hazai, továbbá csehszlovákiai, jugoszláviai és lengyel tenyésztők mintegy 350 állatot mutatnak be. a legnépesebb mezőny a galamboké és a nyulaké, de sok szép nutria, nyér és róka is látható a kiállításon. az igazi sztár azonban az igen értékes prémű nemes csincsilla. a kiállítás szombaton 9-től 17, vasárnap 9-től 15 óráig tekinthető meg a kisállattenyésztők boltja melletti ház udvarában. /mti/

tas/kné/er kz olt

16.09 290483 0556

--

sb0074 4 150 mtib1078

kéziszerszámgyárat avattak püspökladányban

1983. április 29. - pénteken püspökladányban felavatták a budapesti kéziszerszámgyár új üzemét. a 150 millió forintos költséggel létrehozott gyár fő terméként az ipari és a mezőgazdasági üzemek részére készít különféle - görgős-, csapos-, vonó-, vezérműemelő- és súlyláncot. a termelési értéke ebben az esztendőben 51 millió forint, 1985-ben viszont már 150 millió forint értékű lesz. ezenkívül 20 millió forint összegben a ganz-mávag részére is készítenek vonatablakokat és -ajtókat. /mti/
szü/éva/er kz olt

16.10 290483 0573

H

--

sb0075 4 150 mtib1079

uj patyolat_uzem veszprémben

1983. április 29. - pénteken veszprémben átadták rendeltetésének a megyei patyolat vállalat új központi üzemét. a csaknem 150 millió forint költséggel épült üzemet korszerű berendezésekkel, csőmosó sorral, továbbá mosó-, csavaró gépekkel rendezték be. a modern gépek műszakonként 4067 kiló ruhát tudnak kimosni. /mti/
szé/mné/er kz olt

16.10 290483 0380

--

sb0076 4 150 mtib1080

háztáji kisgép-kiállítás kecelen

1983. április 29. - háztáji kisgép-kiállítás nyílt pénteken a keceli nevelési központ bemutató termében. a rendezők elsősorban a több célt szolgáló egyszerű, házilag is kivitelezhető olcsóbb munkaeszközöket mutatták be az érdeklődőknek. a masinák többsége egyedi gyártmányu, a paraszti leleményességet, ötletességet tanúsítja. ilyen például a földdaráló, az aprómagvető és a jáva-motorral működő, szállításra, permetezésre egyaránt alkalmas vegyes használatu „kocsi”, „ugyancsak termelői ujitásként került közszemlére az a kerti munkagép, amely szállításra, talajforgatásra és rostálásra is használható. még tápanyag-visszapótló gépet is szerkesztettek a kisgazdák. a bemutatón összességében mintegy 15 féle olyan eszköz szerepel, ami házilag is kivitelezésben elkészíthető. összeállításához, anyagszükségletéhez a helyszínen adnak tanácsot az ujitók. a kiállítás május 2-ig tart nyitva. /mti/
lász/bné/er kz olt

16.11 290483 0961

H'

--

sb0077 4 150 mtib2001 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. április 29. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása vasárnap reggelig:

ausztria:

-----
fokozatosan csökken a felhőzet, majd általában kevés felhő, már csak néhány helyen záporral, zivatarral. a hőmérséklet szombaton kora délután 21, 25, vasárnap hajnalban 9, 14 fok.

csehszlovákia:

-----
időnként megnövekszik a felhőzet, elszórtan kisebb záporral, helyenként zivatarral. a hőmérséklet szombaton kora délután 21, 25, vasárnap hajnalban 8, 13 fok.

szovjetunió:

-----
változóan felhős idő, szórványosan záporral, zivatarral. a hőmérséklet szombaton kora délután 19, 24, vasárnap hajnalban 8, 13 fok.

románia:

-----
változóan felhős idő, szórványosan záporral, zivatarral. a hőmérséklet szombaton kora délután 22, 27, vasárnap hajnalban 8, 13 fok.

jugoszlávia:

általában kevés felhő, legfeljebb egy-két helyen várható kisebb zápor. a hőmérséklet szombaton kora délután 22, 27, vasárnap hajnalban 10, 15 fok. /mti/
kf/er bam olt

16.11 290483 1105

ds

--

sb0078 4 180 mtib2002 /közönségszolgálat/

a váci rév

1983. április 29. - a pest megyei kishajózási és javító vállalat közli, hogy május 1-én a felvonulási ünnepély miatt a váci révátkelésnél a teherforgalom 8 órától 12 óráig szünetel: a személyforgalom zavartalan lesz. /mti/
kö/kf/er bam olt

16.12 290483 0267

--

sb0079 4 160 mtib2003 /közönségszolgálat/

műsorváltozás

1983. április 29. - a katona józsef színház igazgatósága közli, hogy április 30-án, szombaton este az emigránsok című előadás helyett a frontátvonulás kerül színre. a jegyek érvényesek, vagy a váltás helyén visszaválthatók. /mti/
jf/er bc olt

16.13 290483 0273

--

sb0080 4 150 mtib2004 /közönségszolgálat/

éled a balaton - újabb kempingnyitások

1983. április 29. - az elmúlt hét végén fonyód-bélatelep ,,napsugár, nyaralótelepén már kempingeztek lakókocsikkal svájci és magyar turisták. pénteken megnyitotta kapuit a balaton déli partján a balatonszemesi lidó kemping, s május 1-től fogad vendégeket a hullám kemping is.

a siotour fizetővendégszolgálati lakásaiban egyébként jelenleg 1.800 lengyel és 1.000 csehszlovák vendég üdül. /mti/
kf/kf/er bam olt

16.13 290483 0472

As

--

sb0081 4 150 mtib2005 /közönségszolgálat/

agrometeorológiai előrejelzés

1983. április 29. - a múlt hét végén néhány napra felhős, csapadékosra váltott a korábbi kellemes meleg idő. általában 5-10 mm, az északkeleti vidékeken 15-20 mm, a nyugati határszélen 20-30 mm közötti csapadékot mértek. vasárnaptól ismét száraz, meleg az időjárás. a maximum-hőmérséklet újra 20 fok fölé emelkedett; a kora délutáni órákban 22, 27 fokot mértek.

a kellemes tavaszi-nyári időjárás kedvezett a virágzó gyümölcsfák beporzásának. a nappali magas hőmérsékletek nyomán a talaj felső rétegének hőmérséklete mindenütt 10 fok fölé emelkedett, így országszerte megkezdődhetett a kukorica és a napraforgó vetése. a hűvösebb napok sem okoztak károsodást, sőt a talajból elpárolgott vizet általában mindenütt pótolta az eső.

ezen a héten még folytatódik a jobbára derült, meleg tavaszi idő. a hét végén az időnként erősen megnövekvő gomolyfelhőzetből zápor, zivatar bárhol kialakulhat. a nappali legmagasabb hőmérséklet 21-26 fok között várható, a hajnali, reggeli órákban 8-13 fokig hűl le a levegő.

a jövő hét elején jelentősen változik az időjárás, amennyiben északi áramlással hideg, sarkvidéki levegő éri el hazánkat. hatására körülbelül 5-10 fokos hőmérséklet-csökkenésre lehet számítani. a kora délutáni órákban csak 15, 20 fok, hajnalra 5, 10 fok várható, a mélyebb fekvésű szélvédett helyeken gyenge talajmenti fagy is előfordulhat. ez egyébként május elején nem ritka, hiszen az elmúlt években is előfordult ilyen mérvű lehülés.

a jövő hét elején az átmenetileg megnövekvő felhőzetből kisebb eső, záporosók kialakulhatnak. /mti/
kf/kf/er bam olt

16.14 290483 1631

As

--

sb0082 4 150 mtib2006

az ujitási és találmányi jogszabályok korszerűsítése /1.rész/
/elnöki tanács ülése - háttér/

1983. április 29. - hazánkban az előző ötéves tervidőszakban az ujitómozgalom jelentősen fellendült, s bár a fejlődés az utóbbi két évben is folytatódott, ennek üteme mérsékeltebb, mint korábban. pedig az értékes szellemi alkotások most különösen szükségesek a termékszerkezet korszerűsítéséhez, a termelési költségek csökkentéséhez, a jövedelmezőség javításához és sok egyébhez, ami gyarapítja a népgazdaságot és a vállalatot, s jobb feltételeket teremt a munkához. a kormányzat közgazdasági szabályozó eszközökkel igyekszik érdekelttette tenni a dolgozókat és a vállalatokat ujitások és találmányok kidolgozásában és bevezetésében. az intézkedések sorában 1982. január 1. óta az ujitási díjak a progresszív adótól mentes részesedési alapról fizethetők, továbbá a gyors és hatékony hasznosítást előmozdító közreműködőket ugyanolyan szabályok szerint lehet díjazni, mint az ujitókat, vagy a feltalálókat.

az elnöki tanács és a minisztertanács most tovább korszerűsítette az ujitási és találmányi jogszabályokat, fokozva az alkotó emberek és a vállalatok érdekelttségét, a feltalálók jogvédelmét, ezenkívül egyszerűsítve az ujitási ügyek intézését is.

az eddigi szabályozásokat az ujitók és feltalálók legutóbbi országos tanácskozásán, de más fórumokon is főként amiatt érte indokolt kritika, hogy a műszaki értelmiségtől munkaköri kötelezettségként várta el az ujitásokat, s így gyakorlatilag kirekesztette ezt a fontos réteget az ujitómozgalomból. az új szabályozás most már ennek a rétegnek a díjazását is lehetővé teszi, csupán azt köti ki, hogy díjazásuk kisebb legyen, mintha ugyanazt az ujitást mások, munkaköri köteletségükön kívül dolgoznák ki. a korszerű szervezést elősegítő ujitásokra is fokozottabban ösztönöz az új szabályozás: eddig csak a műszaki, illetve a munka- vagy üzemszervezési alkotás számított ujitásnak, a jövőben a termelés és a társadalmi gyakorlat valamennyi területén ösztönöznek szervezési ujitásokra. bekapcsolódhatnak az ujitók például a közszolgálati, igazgatási, az oktatási, az egészségügyi szervezési munka korszerűsítésébe is.

/folyt.köv./ sl/mi/s

16.14 290483 2205

H

--

sb0083 4 150 mtib2007 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. április 29. - az európai nagyvárosok szombatira várható maximális hőmérséklete:

párizs	17 fok,
london	13 fok,
oslo	7 fok,
stockholm	7 fok,
helsinki	8 fok,
berlin	19 fok,
varsó	19 fok,
leningrád	7 fok,
moszkva	16 fok,
kijev	20 fok,
prága	21 fok,
bécs	21 fok,
róma	22 fok,
madrid	16 fok,
belgrád	23 fok,
bukarest	24 fok,
szófia	25 fok,
athén	27 fok. /mti/

kf/bam/gw olt

16.15 290483 0753

as

--

sb0084 4 150 mtib2008

az ujitási és találmányi jogszabályok korszerűsítése /2.rész/
/elnöki tanács ülése - háttér/

több esetben azért huzódott el az ujitások bevezetése, mert egyszerre többen is maguknak tulajdonították az ujitást, s a hosszas vita aláásta az eredményt. a jogszabály most egyértelműen kimondja, hogy mindaddig az ujitási javaslat benyújtóját kell ujitónak tekinteni, amíg be nem bizonyosodik, hogy a javaslatot nem ő dolgozta ki. sokan kifogásolták azt is, hogy nincs megfelelő támpont az ujitási díj megállapításához. a vállalat és az ujitó továbbra is szabadon állapodik meg az ujitási díjban, orientálásként azonban általában az ujitás egy évi hasznos eredményének 5 százalékát ajánlja a jogszabály. kimondja továbbá, hogy a minimális ujitási díj az eddigiektől eltérően nem 300, hanem 500 forint.

gyakran alakult ki olyan helyzet, hogy valamely ujitásért annak alkotója csak jelentéktelen összeget kaphatott, mert a vállalatnak is kis hasznot hozott, jóllehet ugyanazt az ujitást a népgazdaságban igen sok helyen lehet alkalmazni, és sok kicsi sokra megy alapon jelentős népgazdasági hasznot hozhat. az adott vállalatától természetesen nem várható el, hogy ennek megfelelően díjazzon, ezért az új szabályozás kimondja, hogy ilyen esetekben a minisztérium jutalmazhatja az ujitót. a mostani szabályozás a gazdasági vezetőket is érdekelté teszi az ujitómozgalom fellendítésében: külön kitüntető díjat létesítenek azoknak a vezetőknek jutalmazására, akik kiemelkedő eredményeket érnek el az ujitások hasznosításában és elterjesztésében.

az új szabályozás elősegíti a találmányokra vonatkozó műszaki tájékoztatás gyorsítását, a jogvédelem fokozását, a szabadalmi eljárások egyszerűsítését és gyorsítását is. a feltaláló önállóan bejelentheti találmányát, ha a munkáltató 90 napon belül nem tesz szabadalmi bejelentést. /mti/

sl/mi/s bam olt

16.16 290483 1866

H

-.-

sb0085 4 130 mtib2009

Lázár György fogadta Pedro Marija Tonhat

1983. április 29. - Lázár György, a minisztertanács elnöke pénteken hivatalában fogadta Pedro Maria Tonha „pedale”, ezredes, az angolai népi köztársaság ♀ miniszterét, aki hivatalos, baráti látogatáson tartózkodik hazánkban. a szívélyes légkörű találkozón áttekintették a két ország kapcsolatának alakulását, a nemzetközi helyzet néhány időszerű kérdését. a megbeszélésen jelen volt Czinege Lajos hadseregtábornok, honvédelmi miniszter. /mti/

mi/s bc/olt

16.16 290483 0525

-.-

sb0086 4 150 mtib2010 /közönségszolgálat/

kirándulók, gombagyűjtők figyelem!

1983. április 29. - május 1-től ismét működik moszkva téri trombitás étterem kerthelyiségében a gombavizsgáló-állomás, ahol a gombát szedő gyűjtőknek, kirándulóknak díjmentesen szaktanácsot ad a csarnok- és piacigazgatószakember. a gombavizsgáló minden hétfőn, szombaton és vasárnap 10-18 óráig tart nyitva. /mti/

kf/er bam olt

16.17 290483 0386

d

-.-

sb0087 4 150 mtib2011 /közönségszolgálat/

módosul a bosnyák téri piac működési rendje

1983. április 29. - a fővárosi tanács csarnok- és piacigazgatósága közli, hogy a xiv. kerületi bosnyák téri nagybani piac működési rendje május 2-től módosul. piacnyitás 12 órakor, zárás másnap reggel 8 órakor; zárva mindennap 8-12 óra között. 12 órától a nyitvatartási idő alatt az áru be- és kiszállítása folyamatosan végezhető.

Megváltozik a piacra a behajtás rendje, mely szerint az egyéni termelők és a termelőszövetkezetek a vezér ut felől, a tsz-felvásárló telepek és az árujukat lerakó egyéni termelők gépjárművel a névtelen utca felől mehetnek be; a piac elhagyása a Lőcsei és a mosztár utca felé lehetséges. a piac gépi takarítása miatt 8-12 óra között a gépjárművek behajtása tilos. /mti/
ke/ka/er bam

16.22 290483 0782

.-.

sb0088 4 150 mtib2012

tizenhatodszor kiváló a medicor művek

1983. április 29. - tizenhatodik alkalommal nyerte el a kiváló vállalat címet a medicor művek. a medicor a hazai orvostechikai ipar bázisa, a magyar egészségügy tapasztalataira építve megteremtette az egyik legdinamikusabban fejlődő iparágat. termékei a műszaki színvonal és egyre növekvő export alapján a nemzetközi élvonalba tartoznak. a medicor-gyártmányok 75 százaléka külföldre kerül. 1982-ben a vállalat szocialista kivitelét 14, konvertibilis elszámolású exportját 28 százalékkal növelte. a vállalat nyeresége 60 százalékkal gyarapodott. kivitelük mintegy felét a komplett kórházak adják, de mind többet exportálnak röntgen-berendezésekből, műtőkből és egészségügyi eszközökből. 1983-ban a medicor további dinamikus exportnövekedéssel számol, amihez megfelelő a rendelkezésre álló kapacitásuk.

pénteken a medicor művekben rendezett ünnepségen a kiváló vállalat elnyerését tanúsító oklevelet marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese és paszternák lászló, a vasasszakszervezet titkára adta át martos istván vezérigazgatónak. /mti/

t sz/mm/bam/gw olt
16.27 290483 1122

ff

.-.

sb0089 4 130 mtib2013

nyári táborok cigánygyerekeknek

1983. április 29. - júliusban szerte az országban megnyílnak a cigánygyerekek számára szervezett táborok. a hazafias népfront országos tanácsa cigányfórumának pénteki megbeszélésén a tábornyitással kapcsolatos teendőket vitatták meg.

a szakemberek rámutattak: még mindig nagy azoknak a gyermekeknek a száma, akik hátrányos helyzetük miatt csak nehezen tudnak beilleszkedni az iskolai, majd később a munkahelyi közösségbe. a nyári táborok egyik fő feladata éppen az, hogy a fiatalok elsajátítsák az alapvető készségeket, s csökkenjenek az indokolatlan műveltségbeli különbségek. a tanácskozás résztvevői utaltak a kiválasztás fontosságára: helytelen az a gyakorlat, hogy a gyerekek kerüljenek táborokba, akik erre a leginkább rászorulnak. az iskola és a népfront-bizottságok kapcsolatának szorosabbá tételével elkerülhetők lennének a megalapozatlan döntések. a családokról szólva elhangzott, hogy sok szülő nem szívesen engedi el gyermekét, mert nem kap részletes felvilágosítást a programokról, arról, hogy mi a célja a kéthetes foglalkozásnak. Vnc

a táborok hasznát jelzi, hogy ezek a gyerekek hazatérve aktívabbá válnak, olyan feladatokat is magukra vállalnak, amelyek előtt azelőtt elzárkóztak. nem egy közülük rendszeres kapcsolatot tart fenn egykori táborvezetőivel, s arra törekszik, hogy újra a tábor lakója lehessen. ez azért tekinthető gyökeres fordulatnak, mert a fiatal immár jutalomként értékeli, ha helyet kap a foglalkozások padsoraiban.

a tanácskozáson s. hegedüs lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára bemutatta a cigányfórum új elnökét, kozák istvánnét, a minisztertanács tanácsi hivatalának munkatársát. /mti/

t gi/mm/bc/gw olt

16.34 290483 1722

ds

.-.

sb0090 4 160 mtib2014

kiállítás a duna galériában

1983. április 29. - a baseli nemzetközi művészeti vásár magyar anyagából kiállítás nyílt pénteken a duna galériában.

a svájci város hosszú idő óta a nemzetközi műkincs-kereskedelem egyik központja. minden év júniusában rendezik meg azt a kiállítást és aukciót, amelyen a világ összes jelentősebb galériája és muzeuma képviselteti magát. a magyar népköztársaság művészeti alapja 1978 óta állít ki baselben. az eddigi eredmények biztatóak: a kereskedelmi hasznon kívül ugyanis sok külföldi kiállításra hívták meg a magyar alkotókat, így alkalom kínálkozik a kortárs magyar művészet szélesebb körű nemzetközi megismertetésére.

a magyar művésztsadalmat ebben az évben farkas ádám szobrászművész és nagy gábor festőművész művei képviselik, s a duna galéria bemutatóján a hazai közönség is megismerkedhet a svájci kerülő anyaggal.

a kiállítás május 15-ig tekinthető meg - hétfő kivételével - naponta 10-18 óra között. /mti/
di/kö/er bc olt

16.41 290483 0999

--

sb0091 4 130 mtib2015

szerkesztőségek figyelmébe!

1983. április 29. - mai bs0041 mtib1031 számú hírünk /tarnawa rudolf kitüntetése/ utolsó mondata helyesen:

a kitüntetést pénteken földesi jenő határőr vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes adta át. /mti/

/mti/
ag/ka/er olt

16.43 290483 0281

--

sb0092 4 150 mtib2016

az interker börze mérlege: a tavalyinál kisebb forgalom /1. rész/

1983. április 29. - az ipari reklám és propaganda vállalat rákóczi uti bemutatóházában pénteken véget ért a 19. interker börze, amelyen 103 vállalat és szövetkezet mintegy kétmilliárd forint értékű feleslegessé vált készletét kínálta eladásra. az ötnapos rendezvény során a felkínált vaskohászati anyagok, gépek, műszerek, járműalkatrészek, építési és szerelési anyagok, villamosgépek és erősáramu anyagok, szerszámok, festék-, vegyi- és műanyagok, valamint kötőelemek mintegy hét és fél százalékát talált vevőre, kevesebb, mint a korábbi években, amikor a készletek 10-12 százalékát sikerült a börzéken értékesíteni.

a résztvevő vállalatok képviselőinek véleménye szerint azért volt gyengébb az idei forgalom, mert javult a termelőszekkereskedelmi vállalatok tevékenysége, gyorsabban, pontosabban igyekeznek kielégíteni a megrendelők igényeit. a gyengébb forgalom mellett is voltak azonban a mostani börzén „slágercikkek”, - például kötőelemek, néhány importalkatrész -, s néhány vállalat a tavalyival azonos mennyiségű elfekvő készletet értékesített.

a kohászati gyárépítő vállalat a tavalyi őszi börzéhez hasonlóan, most is másfél millió forint értékű terméket adott el, főként vaskohászati anyagokat, kötőelemeket, elektródákat, szerelvényeket. a gépiparban és építőiparban használatos zárt szelvényekből többet is el tudtak volna adni.

az egyesült gyógyszer- és tápszergyár a felajánlott 30 millió forint értékű készlet 10 százalékát értékesítette az 5 nap alatt, s tapasztalataik szerint a vevők a korábbinál jobban körülnéznek a hazai gyártmányok között, hiszen mindenütt kisebb az importlehetőség. így például saválló lemezek helyett az olcsóbb, hazai gyártású műanyaglemezeket is megvásárolták.

a videoton-nak öt és félmillió forintnyi készletéből hárommilliónyit sikerült eladnia. főként a félvezetők, elektromos kábelek, s kisebb mennyiségben a vaskohászati alapanyagok voltak kelendők. a gyár- és gépszerelő vállalat hárommillió forint értékű készletéből 600 ezer forint értékű kötőelemet, csapágyat, kohászati alapanyagot értékesített a börzén. az orion is eladta felkínált termékeinek mintegy 30 százalékát, másfélmillió forint értékben - főként elektromos anyagokat, diódákat.
/folyt. köv./ er

16.46 290483 2311

as

--

sb0093 4 150 mtib2017

az interker börze ... /2. rész/

a labor műszeripari művek tavaly nem vett részt a börzén, s idén igen elégedettek az egymillió forintos forgalommal.

a vállalatok képviselői egyetértettek abban, hogy bár a számítógépes anyagnyilvántartásnak számos előnye van, nem pótolja a börzét, ahol élő kapcsolatokat alakíthatnak ki és tarthatnak fenn. többen javasolták, hogy gyakrabban adják ki a börzekatalógust, mert a hosszas nyomdai átfutás miatt ma például már nem élők azok az adatok, amelyeket a vállalatok februárban adtak meg a piackutató intézetnek. /mti/

mg/tr/er bam olt

16.48 290483 0595

-.-

sb0094 4 130 mtib2018

az egészségügyi világszervezet munkacsoportjának ülése budapesten

1983. április 29. - az országos munka- és üzemegészségügyi intézetben pénteken befejeződött az egészségügyi világszervezet - a nehéz fémek egészségkárosító hatását elemző - munkacsoportjának ülése. a négynapos értekezleten megvitatták egyes nehéz fémek - kadmium, króm, ólom, metilhigany - epidemiológiai vizsgálatának eredményeit. e téma része annak az európai együttműködési programnak, amelynek során az egészségügyi világszervezet felügyeletével a toxikus kémiai anyagok egészségkárosító hatásait vizsgálják. /mti/

me/tr/er bc ie

16.49 290483 0614

-.-

sb0095 4 160 mtib2019

kubikus-émlékmű szeghalmon

1983. április 29. - pénteken fölavatták kiss kovács gyula munkácsy-díjas szobrászművész szeghalmon felállított új alkotását. a sárréti nagyközség új lakótelepén elhelyezett két és fél méter magas, kétszeres életnagyságu bronzszobor talicskáján ülő, szalonnázó kubikust ábrázol, s a hajdani nehéz sorsu sárréti kubikusoknak állít emléket. /mti/

sam/ke/er kz olt

16.51 290483 0403

-.-

sb0096 4 130 mtib2020

sarlós istván látogatása a xi. kerületben

1983. április 29. - sarlós istván, az mszmp. politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken a főváros xi. kerületébe látogatott. sarlós istván programja a kerületi pártbizottság székházában kezdődött, itt szatmári istván első titkár és hurbán lajos tanácselnök fogadta, s tájékoztatta a vendéget a xii. kongresszus határozatainak helyi végrehajtásáról, a városrész fejlődéséről, a kerületi politikai munkáról.

a tájékoztató után sarlós istván meglátogatta a magyar tudományos akadémia irodalomtudományi intézetét, ahol klaniczay tiber akadémikus, igazgatóhelyettes köszöntötte. a patinás ménesi uti épület felújítási munkáinak megtekintése után a politikai bizottság tagja az intézet állami, párt- és társadalmi vezetőivel az irodalomkutatás kérdéseiről, a kutatók munkájáról. az intézet több mint negyedszázados múltja tekinthet vissza, munkatársai egyebek között létrehozták a tudományok nemzeti szintézisét, a hatkötetes akadémiai irodalomtörténetet. megszervezték az 1945 előtti magyar szocialista irodalom kutatását, négy kötetben elkészítették a jelenkori magyar irodalom történetének összefoglalását. a 25 év tudományos produktuma mintegy 568 kötet volt.

Felbeszélgetett

a látogatás következő állomása a tétényi uti kórház és rendelőintézet volt, ahol a vendéget dr. korondi istván főigazgató főorvos és dr. duray aladár párttitkár fogadta. a rövid tájékoztató után megtekintettek néhány osztályt, a központi laboratóriumot, valamint a kórház kertjében épülő tanuszoda munkálatait.

sarlós istván délután a józsef attila gimnázium oktató-nevelő munkájával ismerkedett, majd a kerületi oktatási, közművelődési és tudományos intézmények párt-, társadalmi és állami vezetőinek aktíváértékelésén tájékoztatót tartott időszerű ideológiai kérdésekről. /mti/

kö//ag/gw sn

16.53 290483 1878

.-.

sb0097 4 150 mtib2021

kiváló vállalat a kőbányai sörgyár

1983. április 29. - elmúlt évi gazdasági eredményei alapján elnyerte a kiváló vállalat címet a tavaly önállósult kőbányai sörgyár. a hazai sörnek, több mint felét előállító gyár 1982-ben az eredetileg tervezettnél 40 millió forinttal nagyobb eredményt ért el, termékszerkezetét tovább korszerűsítette, takarékosabban gazdálkodott. különféle új megoldások bevezetésével a gyártás önköltsége is csökkent, javult a termékek minősége. a gyár öt különböző márkájú söre nyert aranyérmet nemzetközi versenyen. a választék is bővült, tavaly indult meg külföldi licenc alapján a tuborg sör gyártása.

a 125 éves multu kőbányai sörgyár berendezéseinek egy része elavult, felújításra szorul. ezért tavaly nagy arányú rekonstrukció kezdődött, amelynek eredményeként az idén már mintegy 30 ezer hektoliterrel növekszik a termelés.

pénteken, a kőbányai sörgyár központjában megtartott ünnepségen a kiváló vállalati cím elnyerését tanúsító oklevelet óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és dabronaki gyula, az édosz elnöke adta át debreczeny istván vezérigazgatónak. /mti/
kg/ig/er bam olt

16.53 290483 1181

.-.

sb0098 4 130 mtib2022

május 8.: vöröskereszt világnap

1983. április 29. - a vöröskereszt világnap jelmondata az idén: tanulj, hogy segíthess! - az elsősegélynyújtást ösztönzi. a magyar vöröskereszt régóta hirdeti ezt a gondolatot, feladatának tekinti az elsősegélynyújtás oktatásának megszervezését - mondta dr. kaposvári julia főtitkár-helyettes pénteken a székházban tartott sajtótájékoztatón. - gondoskodnak arról, hogy felkészítsék az elsősegélynyújtásra mindazokat a lakosokat, akik vállalkoznak a sérültek, betegek, bajba jutottak gyors segítésére. az általános iskolák tanulóinak elemi, az alapszervezetekben, a munkahelyeken alapfokú elsősegélynyújtó-tanfolyamokat szerveztek. évente sok ezer diák, és több tízezer felnőtt sajátítja el az azonnali mentéshez szükséges ismereteket, a következő időkben főleg az önképzéssel elsajátított ismeretek alkalmazását gyakoroltatják majd a tanfolyamokon. egyes munkaterületeken dolgozókat: bányászokat, benzinkutak, növényvédőszerkezelőket, vízi mentőröket, járművezetőket, vasutasokat, postásokat speciális elsősegélynyújtásra oktatnak.

a vöröskereszt szervezetek országsszerte rendezvényeken propagálják e jelmondatot, kiállításokat, akciókat szerveznek, s kitüntetik a legtevékenyebb vöröskereszt-aktivistákat. május 8-a a vöröskereszt világnap alkalmából - akárcsak a világ minden táján - a magyar vöröskereszt országos végrehajtó bizottsága megemlékezik a vöröskereszt mozgalom kezdeményezőjéről, alapítójáról, a svájci henri dumantról. /mti/

me/mi/bc/gw olt

16.54 290483 1523

kg

.-.

sb0099 4 130 mtib2023

az mszmp külügyminisztériumi bizottságának ülése

1983. áprilisi 29. - kibővített ülést tartott az mszmp külügyminisztériumi bizottsága. somodi gyula első titkár előterjesztése alapján megvitatták az mszmp központi bizottsága áprilisi 12-13-i ülésének határozatából adódó külügyminisztériumi feladatokat. az ülésen részt vett és felszólalt hoós jános, a központi bizottság tagja, az országos tervhivatal államtitkára. /mti/

mi/bc/gw ie

16.55 290483 0451

-.-

sb0100 4 130 mtib2024

a kneb ülése

1983. április 29. - a balaton menti infrastrukturális szolgáltatások fejlődését is vizsgálja az idén a központi népi ellenőrzési bizottság - többek között erről döntöttek pénteken a kneb ülésén. az 1979-83 közötti időszakot felölelő vizsgálat a kialakult állapot minősítése és a további tennivalók meghatározása mellett választ keres arra is, hogy a minisztertanács által jóváhagyott programokat, határozatokat megfelelően hajtották-e végre az illetékesek. a balaton üdülőkörzetében elsősorban a vasuti, a közuti, a hajózási fejlesztésekre, a vendéglátásra, az élelmiszerellátásra, valamint a szálláshelyekre terjed ki a népi ellenőrök figyelme. ugyancsak részletesen foglalkoznak a települések tisztaságával, s ellenőrzik a vízminőség védelméért hozott korábbi döntések végrehajtását.

a testület ülésén megtárgyalták a közérdekű bejelentések, javaslatok, panaszok intézésének tavalyi tapasztalatait is. a népi ellenőrzés központi és területi szerveihez 1982-ben mintegy 3800 közérdekű bejelentés és több mint 2000 panasz érkezett. figyelemreméltó, hogy a korábbi évihez képest tavaly csaknem 20 százalékkal csökkent a bejelentések száma, s mind kevesebb névvel levél érkezik a népi ellenőrzés szerveihez. a beadványok 64 százaléka bizonyult megalapozottnak, s a vizsgálatok nyomán 84 alkalommal indult büntető eljárás. /mti/

mi/sz/bc/gw olt

17.03 290483 1384

-.-

sb0101 4 160 mtib2025

országos diáknapiak - megnyitó hét városban

1983. április 29. - hét városban kezdődtek meg pénteken az országos diáknapiak fesztiváljai. a május 1-ig tartó rendezvénysorozaton egerben, gyulán, keszthelyen, pécsen, sárospatakon, sopronban és székesfehérvárott az ország mintegy 7000 amatőr diákművésze találkozik.

az országos diáknapiak idején rendezvénysorozatát a kisz központi bizottsága, a művelődési minisztérium és az állami ifjúsági bizottság hirdette meg azzal a céllal, hogy egységes keretbe foglalják és ösztönözzék a tizenévesek iskolai és iskolán kívüli kulturális tevékenységét, képet kapjanak a diákművelődés eredményeiről, s lehetőséget teremtsenek a diákélet bemutatására, a régi diákhatományok felelevenítésére, vagy újabbak kialakítására. a rendezvénysorozat ujdonsága, hogy az országos fesztiválok a megyék diákművelődését reprezentáló, szerkesztett műsorokkal mutatkoznak be az amatőr diákművészek, művészeti csoportok.

több helyütt a pénteki megnyitó után már megkezdődtek a rendezvények, fesztivál programok is. keszthelyen, ahol a három balatonparti megye mintegy 500 középiskolás, illetve szakmunkástanulóját látják vendégül, elsőként a zalaiak mutatkoztak be a városi színház közönsége előtt. pécsen a széchenyi téren megrendezett nyitóünnepségen várnai ferenc pécsi zeneszerző juhász gyula versére komponált kórusművének bemutatójával félezer tagú énekkar köszöntötte a baranya és csongrád megyei, valamint a fővárosi diákok félezeres vendégseregét. a megnyitó alkalmából a kodály zoltán uti kollégium előtt felavatták trischler ferenc szobrászművész fiatal lányalakot ábrázoló, lobogás című alkotását. sárospatakon a szabolcs-szatmár megyei és a budapesti diákművészek, művészeti csoportok mutatkoztak be pénteken, őket követik majd az ugyancsak itt vendégeskedő borsodiak és heves megyeiek. sopronban a megnyitót követően a szabadság szobornál a győr-sopron, vas és komárom megyéből, valamint budapestről érkezett diákok részvételével békenagygyűlést tartottak, majd a küldöttségek klubprogramokon látták vendégül a soproni diákokat. /mti/

cs/vid/st/gw olt

17.11 290483 2111

as

-.-

bel

- 76 -

1983.04.29.

sb0102 4 130 mtib2026

Lengyel pártmunkás küldöttség látogatása

1983. április 29. - az mszmp központi bizottságának meghívására április 25-29. között látogatást tett hazánkban a lengyel egyesült munkáspárt pártmunkás küldöttsége, élén stanislaw glen-nel, a lemp kb sajtó-, rádió- és televízió osztálya helyettes vezetőjével.

a küldöttséget fogadta lakatos ernő, a kb agitációs és propaganda osztályának vezetője, a delegáció tanulmányozta a tömegtájékoztatás pártirányításának kérdéseit, megbeszélést folytatott a tömegtájékoztatási intézmények vezetőivel, és látogatást tett bács-kiskun megyében. /mti/

mi/k/bc/gw ie

17.12 290483 0618

-. -

sb0103 4 130 mtib2027

elutazott a szovjet iróköldöttség

1983. április 29. - a magyar és a szovjet irószövetség közös titkársági ülésére érkezett szovjet iródelegáció vezetőjét, georgij markovot, a szovjet irószövetség titkárát fogadta aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára és köpeczi béla művelődési miniszter. a delegáció tagjai fülöp lászlónak, a termelészövetkezetek országos tanácsa alelnökének kíséretében ellátogattak a kápolnásnyéki vörösmarty termelészövetkezetbe. a szovjet vendégek elutaztak budapestre. /mti/

kö/bc/gw

17.17 290483 0553

Vezetőségének elő

-. -

bel

- 77 -

1983.04.29.

sb0104 4 130 mtib2028 /embargó 18 óráig!!!/

üdvözlő távirat

1983. április 29. - losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte beatrix holland királynőt hollandia nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

mi/bc/gw ie

17.18 290483 0194

-. -

sb0105 4 130 mtib2030

nemzeti zászló balatonkenesének és györkönynek

1983. április 29. - pénteken újabb két település - a veszprém megyei balatonkenese és a tolna megyei györköny - lakossága vette át a hazafias népfrent országos tanácsának kiemelkedő társadalmi munkával elnyert nemzeti zászlaját.

a balatonparti község lakossága tavaly csaknem 1.4 millió forinttal járult hozzá a település fejlesztéséhez. csupán az utak és a járdák építését több, mint 600 ezer forint értékű önkéntes munkával segítették elő. résztvettek az utahálózat korszerűsítésében, a nyaraló- és telektulajdonosok is, a balatonkenesiek sokat tettek a balaton környezetvédelméért, a partvidék rendbentartásáért. elismerést érdemlő részt vállaltak e munkából a helyi egyetértés mgtsz és a sirály ipari szövetkezet szocialista brigádjainak tagjai, akik segítik a helyi gyermekotthon, az iskola és az óvoda műszaki fenntartását.

a mintegy 1200 lélekszámú györköny községben több mint ötezer forint volt az elmúlt évben az egy lakosra jutó társadalmi munka értéke. különösen a szilárd burkolatú utak építésében serénykedtek. hozzáfogtak a györköny-pusztahencse közötti, 2400 méter hosszúra tervezett bekötőút építéséhez is, s ennek csaknem felét már el is készítették.

as

balatonkenesén nagy józsefné, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke adta át az áldozatos munka elismerését jelképező nemzeti zászlót fürthy lajosnak, a nagyközségi tanács elnökének, györkönyben pedig kerkápoly endrétől, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagjától vette át lückl jános tanácselnök a népköztársaság címerével díszített zászlót. /mti/

szé/blb/kz/gw olt

17.42 290483 1644

-. -

sb0106 4 130 mtib2031

szentágothai jános hazaérkezett olaszországból

1983. április 29. - szentágothai jános, a mta elnöke pénteken hazaérkezett olaszországból, ahol részt vett egy nemzetközi orvosbiológiai díj odaítélésével foglalkozó bíráló bizottság munkájában. /mti/

k/ka/bc/gw olt

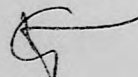
17.47 290483 0281

-. -

sb0107 4 130 mtib2032

új korszak a rák elleni küzdelemben - befejeződött a kemoterápiai konferencia

1983. április 29. - új korszak kezdődött a rák elleni küzdelemben - hangoztatták a pénteken hajduszoboszlón befejeződött kemoterápiai konferencián. a baktériumok, a daganatok, a vírusok, a gombák és a paraziták által okozott betegségek gyógyításának legújabb eredményeivel foglalkozó eszmecszerén ezt a megállapítást arra alapozták, hogy a daganatnövekedést újabban már nemcsak a daganatsejtek megölésével próbálják megállítani, hanem a daganatsejteket differenciálásra készítve, a természetes egyensúlyhoz közelítve is próbálják a beteget gyógyítani. hazánkban és külföldön egyaránt előtérbe került a daganatok és a baktériumok elleni kemoterápiás védekezés, mint bejelentették, a magyar kutatóknak az utóbbi években több olyan vegyületet sikerült

létrehozniuk, amelyek a kísérletek során hatékonynak bizonyultak különféle daganatok, betegségek ellen.

a magyar farmakológiai társaság kemoterápiai szekciója és a debreceni akadémiai bizottság gyógyszerkutató szakbizottsága által rendezett háromnapos hajduszoboszlói eszmecszerén 150 hazai orvos és kutató mellett amerikai és nszk-beli szakemberek is részt vettek. /mti/

tár/sa kz olt

17.50 290483 1234

-. -

sb0108 4 160 mtib2033

magyar- finn barátsági est

1983. április 29. - magyar- finn barátsági estet rendeztek pénteken körmenen, a várkastély dísztermében abból az alkalomból, hogy tizenöt évvel ezelőtt alakult meg a hazafias népfront városi bizottságának magyar- finn baráti köre. a barátsági esten mikko jokela, a finn köztársaság budapesti nagykövetségének titkára tartott előadást finnorszag békepolitikája címmel. /mti/

lér/mné/st/gw olt

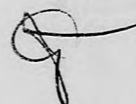
17.51 290483 0436

-. -

sb0109 4 130 mtib2034

nemzeti zászlót kapott felsőgagy község

1983. április 29. - a borsod megyei felsőgagy községben pénteken ünnepi falugyűlés keretében adták át az 1982-ben végzett kimagasló társadalmi munka elismeréseként a hazafias népfront országos tanácsa nemzeti zászlaját. a kis településen, amelynek lakossága kétszázharminc fő, a napközi otthon, az orvoslakás és

1983.04.29.

rendelő felújítása, járdák építése, valamint a falu kastélyának helyreállítása dicséri a társadalmi munkások tevékenységét. a kitüntető zászlót papp Lajos államtitkár, nyújtotta át soltész István tanácselnöknek. /mti/

(a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke)

ar/szn/st/gw ie

17.56 290483 0603

--

sb0110 4 150 mtib2035

kiváló címet kapott a bábolnai mezőgazdasági kombinát

1983. április 29. - kiváló címet kapott 1982. évi eredményeiért az országos hírű bábolnai mezőgazdasági kombinát. az erről szóló oklevelet pénteken, az ez alkalomból rendezett ünnepségen Gáspár Sándor, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára és Dobi Ferenc, a Mezősz főtitkára adta át Burgert Róbert vezérigazgatónak.

a bábolnai kombinát dolgozói a múlt évben már csaknem hétmilliárd forint értékű terméket állítottak elő. az egy dolgozóra jutó termelési érték meghaladta az egymillió forintot, s ebben a kiemelkedő eredményben nagy szerepe van a rendszeres továbbképzésnek. a dolgozóknak ismereteik felújítására, gyarapítására évről évre meg kell védeniük a „bábolnai szakmunkás” címet. különösen nagy részt vállaltak a hozamok növeléséből és a költségek csökkentéséből az együttesen 4300 dolgozót tömörítő szocialista brigádok. e kollektívák kiemelkedő teljesítményeikkel 70 milliós többletnyereséghez juttatták a kombinátot. e kiváló nagyüzem tavaly az 1981. évinél is több, összesen 609 millió forint nyereséggel zárta az évet. a nehéz külpiaci viszonyok között is növelni tudta kivitelét, mégpedig úgy, hogy közben javította az export gazdaságosságát és növelte a munka termelékenységét. /mti/

ráb/wné/sa kz olt

17.57 290483 1312

--

1983.04.29.

sb0111 4 160 mtib2036

nagy Kovács Mária és Nagy Maya tárlata

1983. április 29. - nagy Kovács Mária szobrászművész és leánya, nagy Maya festő- és gobelinművész munkáiból nyitottak pénteken kiállítást az esztergomi Balassa Bálint muzeumban. nagy Kovács Mária, Kiszfaludi Strobl Zsigmond tanítványa, számos más munkája mellett arról is ismert, hogy számos alkotásával járult hozzá Dunaujváros, Komló és Tataháza művészeti arculatának kialakításához. Budapest, Székesfehérváron is több domborműve, kutja, szobra díszíti a köztereket. az esztergomi tárlaton nagy Kovács Mária 40 alkotással, Olaszországban élő leánya pedig 25 gobelinnel, illetve olajfestménnyel mutatkozik be. /mti/

ráb/wné/sa st olt

18.01 290483 0691

--

sb0112 4 130 mtib2039

tizéves városok - mezőkövesd és Nyirbátor

1983. április 29. - tíz évvel ezelőtt nyilvánították várossá mezőkövesdet és Nyirbátort. az évfordulóról pénteken mezőkövesden ünnepi tanácsülésen, Nyirbátorban a pártbizottság és a tanács együttes ünnepi ülésén emlékeztek meg. ebből az alkalomból mindkét településen beszámoltak a várossá válás óta lezajlott fejlődésről. a „matyó fővárosban”, többek között arról, hogy az elmúlt évtizedben a családok csaknem egynegyede költözött új lakásba, új üzemek létesültek a városban, ahol az iparban dolgozók aránya már meghaladja a 60 százalékot. tíz év alatt a város fejlesztésére mintegy másfélmilliárd forintot fordítottak. Nyirbátorban a városi rang megszerzése óta csaknem ötezer négyzetméterrel gyarapodott a kereskedelmi hálózat alapterülete, három új óvodát, husztantermes iskolát és szolgáltató központot adtak át. 1985 végéig háromszáz új lakás épül a városban, elkészül az új szakmunkásképző és egy további általános iskola. /mti/

kör/kal/st/gw ie

18.07 290483 1014

--

sb0113 4 150 mtib2041

központ a fogyatékos gyermekek korai gondozására

1983. április 29. - neurológiai és pszichiátriai szolgálatot szerveztek veszprémben a fogyatékos gyermekek korai gondozására, az ehhez szükséges foglalkoztató termeket pénteken adták át rendeltetésének a város egyik új lakótelepén. kialakításukra, berendezésükre a hazafias népfront városi bizottsága széles körű összefogást hozott létre. a megyei beruházási vállalat, valamint a víz- és csatornamű vállalat dolgozói például csaknem félmillió forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá a létrehozásához.

a neurológiai és pszichiátriai szolgálat szervesen kapcsolódik a veszprém megyei gyermekkorháznak ahhoz a kezdeményezéséhez, miszerint a megfelelő szűrővizsgálatokkal már újszülött korban megkeresik azokat a gyermekeket, akik a terhesség vagy a szülés idején valamilyen károsodást szenvedtek, és a korai segítség jelentős változást hozhat állapotukban. a még csecsemőkorban beutalt rászorulókkal gyermekorvos, pszichológus, gyógypedagógus és konduktor /mozgásterápiás szakember/ foglalkozik. /mti/

bév/mné/sa kz olt
18.08 290483 1097

--

sb0114 4 130 mtib2042

babrak karmal fogadta a magyar párt- és állami küldöttséget

1983. április 29. - babrak karmal, az afganisztáni népi demokratikus párt központi bizottságának főtitkára, az afganisztáni demokratikus köztársaság forradalmi tanácsának elnöke fogadta a magyar párt- és állami küldöttséget, amely borbándi jánosnak, az mszmp központi bizottsága tagjának, a minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével részt vett az afgán forradalom 5. évfordulója alkalmából kabulban rendezett ünnepségeken.

a szívélyes, baráti légkörű megbeszélésen eszmecserét folytattak a nemzetközi helyzet és a nemzetközi munkásmozgalom időszzerű kérdéseiről, tájékoztatták egymást országaik helyzetéről, pártjaik tevékenységéről. megegyezéssel állapították meg, hogy a párt- és államközi kapcsolatok kedvezően fejlődnek, és megerősítették készségüket azok továbbfejlesztésére. a magyar küldöttség kifejezte népünk és pártunk szolidaritását az afgán nép és vezető pártja küzdelmével, amelyet a társadalmi felemelkedésért, az ország függetlenségéért, a térség békéjének és biztonságának

P

megszilárdításáért folytat.

x x x

a küldöttség pénteken hazaérkezett kabulból. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent jeelani bakhtari, az afganisztáni demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete. /mti/

mi/k/bc/gw ie

15.31

18.13 290483 1355

--

sb0115 4 160 mtib2043

muzeumavatás szentgotthárdon

1983. április 29. - helytörténeti és nemzetiségi muzeumot avattak pénteken szentgotthárdon. az alapításának 800. évfordulóját idén ünneplő vas megyei település új muzeuma három állandó kiállítással nyitotta meg kapuját. az egyik szentgotthárd történetével, a másik a szentgotthárd környéki szlovének xiii. és xvi. század közötti letelepedésének körülményeivel, gazdálkodásával, építkezésének, táplálkozásának és sajátos kultúrájának alakulásával, a harmadik pedig a délnyugat-dunántúli fazekasság történetével ismerteti meg a látogatót.

szentgotthárdot a három - magyar, jugoszláv és osztrák - határ városának is nevezik. részben emiatt, részben pedig azért, mert ez a szlovén nemzetiségi terület központja is, a muzeumban háromnyelvű feliratok tájékoztatják az érdeklődőket. /mti/

kre/mné/sa kz olt
18.16 290483 0851

g

--

sb0116 4 180 mtib2045 /közönségszolgálat/

forgalmi változások /1. rész/

1983. április 29. - a főinform jelenti: a iv. kerületben az árpád ut 29. sz. előtt - a temesvári utcánál - a gázművek üzemzavar-elhárítás miatt lezárta a városközpont felé haladó forgalmi sávot. a munkát várhatóan május 15-re befejezik.

utépítés miatt május 2-án 9.00 órától lezárják a maros utcát, a csaba utcától a maros utca 14. számú házig. ezért a maros utcába csak a krisztina körút felől lehet behajtani a 14. számú házig. az átmenő forgalom a krisztina körút felől a moszkva tér és a szilágyi erzsébet fasor utvonalon haladhat. a munkával várhatóan augusztus 20-ig elkészülnek.

május 1-től szombaton, vasárnap és munkaszüneti napokon a margitsziget területén mikrobusz sétajárat közlekedik a centenáriumi emlékmű és a thermal szálló parkolója között. a centenáriumi emlékműtől az első járat 10.00 órakor, az utolsó 18.00 órakor indul. a thermal szálló parkolójától az első járat 10.20 órakor, az utolsó 18.20 órakor indul.

a viteldij menetenként 5,- ft, kétéves kor alatt díjtalan.

május 1-én 12.00 órától ismét közlekednek az átkelőhajók a jászai mari tér és a casino között, valamint a szent istván park és a casino között.

elindulnak a vonaljáratok a nagyszombat utca és a palatinus strand között, a boráros tér és a május 9. park között, és a jászai mari tér-pünkösdfürdő között.

a xv. kerületben a czabán samu téri ünnepségek ideje alatt április 29-én 20.00 órától május 2-án 4.00 óráig a 10-es, a 10/a és a 10-es éjszakai villamosok nem közlekednek, helyettük villamospótló autóbuszok szállítják az utasokat.

április 29-én üzemkezdettől május 2-án 13 óráig a 117-es autóbuszok a rákospalotai dózsa györgy uti villamos végállomás és a rákosszentmihályi csömöri ut között közlekednek.

május 1-én budaörsön 9 óra 45 perctől 10 óra 30 percig felvonulás miatt a béke tér-szabadság ut között közlekedő autóbuszok a kállai éva utca-baross utca-komáromi utca utvonalon járnak.

a diósdai ünnepség miatt szintén május 1-én a 13-as, a 113-as és a t/4-es autóbuszok 7 órától üzemzárásig rövidített utvonalon a csapágyárig közlekednek.

/folyt. köv./ er

18.33 290483 2153

ds

sb0117 4 180 mtib2046 /közönségszolgálat/

forgalmi változások /2. rész/

a szentendrei hév vonalán pályaépítési és felsővezeték-karbantartási munkák miatt május 2-től május 31-ig minden nap 20.00 órától a következő nap üzemkezdetig további forgalomkorlátozások lépnek életbe:

- a batthyány tér-szentendre között közlekedő utolsó vonatok a hét minden napján a batthyány térről és szentendréről egyaránt 19 óra 31 perckor indulnak, utána a hév csak a batthyány tér-békásmegyer között jár, szentendre-békásmegyer között pedig hév-pótló autóbuszok bonyolítják le a forgalmat a következő nap üzemkezdetig. a szentendre-békásmegyer szakaszon békásmegyerről 19 óra 55 perckor, szentendréről 19 óra 31 perckor indulnak az utolsó hév-szerelvények.

- a batthyány tér és békásmegyer között továbbra is érvényben marad a jelenlegi forgalomkorlátozás. az utolsó hév-szerelvények a batthyány térről és békásmegyerről egyaránt 22.00 órakor indulnak. utána a következő nap üzemkezdetig a vonal teljes hosszában hév-pótló autóbuszok közlekednek. szentendréről 3 óra 25 perckor, a batthyány térről 3 óra 41 perckor indul az első vonat.

május 2. és május 13. között minden nap 0 óra 15 perctől 4 óráig a csepeli gyorsvasuton felújítási munkák miatt szünetel a vonatforgalom, hév-pótló autóbuszok közlekednek. az utolsó és az első járatok indulási időpontja:

csepelről 23 óra 43 perc, illetve 4.00 óra

a boráros térről 24.00 óra, illetve 4 óra 18 perc

a bkv május 1-én, a várhatóan megnövekedő utasforgalom miatt változásokat léptet életbe a kelet-nyugati metró, valamint a millenniumi földalatti vonalán. a blaha lujza tér és a keleti pályaudvar metró-állomásokon május 1-én 8.00 órától 10.00 óráig mindhárom mozgólépcső csak fölfelé szállít utasokat, ezért a metróra ezeken az állomásokon nem lehet felszállni. a jelzett állomásokon várható tulzsufoltság esetén egyes vonatok csak a blaha lujza téri, vagy csak a keleti pályaudvari állomáson állnak meg. erről a szerelvényekben tájékoztatják az utasokat. a kisföldalattin május 1-én 10.00 órától mintegy 12 óra 30 percig a bajza utca-hősök tere és a széchenyi fürdő állomásokat lezárják, a vonatok az említett állomásokon megállás nélkül haladnak át.

vágányjavítás miatt villamospótló autóbuszok közlekednek:

ds

1983.04.29.

- május 2-ről 3-ra virradó éjszaka 23 óra 50 perctől 4 óráig a 6-os éjszakai villamosok helyett a vonal teljes hosszában, valamint,

- május 2-ről 3-ra virradó éjszaka 0 óra 20 perctől 4 óráig a 31-es éjszakai villamosok helyett a vonal teljes hosszában. május 2-án a 20-as autóbuszok utvonalát az izzó lakótelepig meghosszabbítják. /mti/ k cs/er bc olt
18.33 290483 2615

-.-

sb0118 4 130 mtib2048

fogadás japán nemzeti ünnepe alkalmából

1983. április 29. - kazuo wachi, japán budapesti nagykövete hazája nemzeti ünnepe alkalmából fogadást adott pénteken a hilton szállóban.

a fogadáson részt vett veress péter külkereskedelmi miniszter, juhár zoltán belkereskedelmi miniszter, házi vencel külügyminiszter-helyettes, valamint a politikai, a gazdasági, a társadalmi, a kulturális élet számos képviselője. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/
t cs/er bc ie

18.34 290483 0519

-.-

sb0119 4 130 mtib2049

az etióp országos gyermekbizottság delegációjának látogatása

1983. április 29. - az állami ifjúsági bizottság meghívására pénteken budapestre érkezett az etióp országos gyermekbizottság delegációja, amelyet geszessz volde kidan államtitkár, az etióp dolgozók pártja szervező bizottsága központi bizottságának tagja vezet. a látogatás célja, hogy megismerkedjenek a gyermekekkel kapcsolatos állami és társadalmi munka magyar eredményeivel, tartalmi kérdéseivel és szervezeti kereteivel. a delegáció találkozik majd az állami ifjúsági bizottság, a magyar uttorók szövetsége képviselőivel, látogatást tesz a zánkai uttoróvárosban, valamint a fóti gyermekvárosban. /mti/
mm/er ag ie

18.34 290483 0701

1983.04.29.

sb0120 4 180 mtib2050

időjárásjelentés

1983. április 29. - a meteorológiai intézet jelenti pénteken este:

nyáriás idő

várható időjárás az ország területére szombat estig:

napközben nyugat felől csökken a felhőzet, inkább már csak keleten valószínű szórványos zápor, zivatar, a megélénkülő nyugati, északnyugati szél időnként megerősödik, a hőmérséklet csucsértéke 21 és 26 fok között várható. /mti/

gw ie

18.35 290483 0496

-.-

sb0121 4 130 mtib2053

az ndk nemzeti front küldöttségének látogatása

1983. április 29. - a hazafias népfrent országos tanácsának meghívására április 25-29. között manfred grundnak, az ndk népi kamara tagjának, a nemzeti front alelnökének, a német liberális-demokrata párt központi vezetősége politikai irodája tagjának vezetésével magyarországon tartózkodott az ndk nemzeti front küldöttsége. a delegáció megbeszélést folytatott s. hegedüs lászlóval, a hnf ot titkárával a népfrent gazdaságpolitikai tevékenységéről és feladatairól, budapesten és baranya megyében a kisvállalkozásokról és a bérleti rendszerről tájékozódott. /mti/
pá/er ie

20.18 290483 0634

ds

-.-

sb0122 4 150 mtib2055

magyar-ndk környezetvédelmi tárgyalások

1983. április 29. - hans reichelt miniszterelnök-helyettes, környezetvédelmi és vizgazdálkodási miniszter meghívására gonda györgy államtitkárnak, az országos környezet- és természetvédelmi hivatal elnökének vezetésével április 25-29. között magyar delegáció tett látogatást a német demokratikus köztársaságban.

a magyar küldöttség tagjai és ndk-beli partnereik áttekintették a két ország közötti környezetvédelmi együttműködést és továbbfejlesztésének lehetőségeit. a magyar delegáció tanulmányozta a hulladékszegény ipari technológiák alkalmazásának tapasztalatait és a veszélyes hulladékok ártalmatlanná tételének módszereit. a magyar delegáció pénteken este hazaérkezett. /mti/
pá/er ie

20.29 290483 0753

-.-

sb0123 4 180 mtib2056

autóbusz és villamos összeütközése

1983. április 29. - a péntek délutáni csúcsforgalom idején a főváros több helyén hosszabb-rövidebb időre leállt a forgalom műszaki hibák, kábelszakadás és balesetek miatt. közülük a legsúlyosabb egy 54-es autóbusz és egy 30-as villamos összeütközése volt a x. kerületben a gubacsi és az illatos ut sarkán. öten súlyosabb, ketten könnyebb sérülést szenvedtek, a mentők öt személyt kórházba szállítottak. a 30-as és 31-es villamosok vonalán a balesetet követően 90 perc múlva állt helyre a forgalom. /mti/
mg/er ie

20.44 290483 0564

-.-

sb0124 1 130 mtib2062

Lakatos ernő látogatása prágában

1983. április 29. - csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának meghívására lakatos ernő, az mszmp kb agitációs és propaganda osztályának vezetője április 27-29. között látogatást tett prágában.

az ideológiai munka tapasztalatairól és időszerű kérdéseiről, valamint az együttműködés fejlesztéséről folytatott megbeszélést vas il bejdával, a cskp kb póttagjával, az agitációs és propaganda osztály vezetőjével, valamint otto cmolikkal, a cskp kb sajtóosztályának vezetőjével.

lakatos ernőt fogadta jan fojtik, a cskp elnökségének póttagja, a kb titkára. /mti/
ie/er

21.31 290483 0637

-.-

sb0125 4 180 mtib2065

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. április 29.

sb0001 az üdülési idény előtt ...
sb0002 neb-vizsgálat ...
sb0003 szőlő a házikertben /1. rész/
sb0004 szőlő a házikertben /2. rész/
sb0005 nszk-beli céggel közös ...
sb0006 hajdu-bihar: megkezdődött a ...
sb0007 védik a balatoni halállományt
sb0008 varjufészkeket foglalnak ...
sb0009 bővült a kendermuzeum szegeden
sb0010 kacsafürdetőből széna, hus
sb0011 váci mihály- emlékszoba nyílik
sb0012 diákcentrumok /1. rész/
sb0013 diákcentrumok /2. rész/
sb0014 április 29: a táncművészet ...
sb0015 a jövő hét színházi bemutatói
sb0016 a tit stúdió programjából
sb0017 vásárnapár
sb0018 új bélyegek
sb0019 máv-kezdmények - fiataloknak

a

sb0020 helyzetkép az amatőrfilmes ... /1. rész/
 sb0021 helyzetkép az amatőrfilmes ... /2. rész/
 sb0022 nem fizették be az abrak árát
 sb0023 hogyan üzhetők el a denevérek?
 sb0024 keresik a régi szécsényt
 sb0025 helyreállt a telefon...
 sb0026 szerkesztőségek figyelmébe!
 sb0027 siklós jeles fiai
 sb0028 újra termelnek a leégett ...
 sb0029 új folyóirat
 sb0030 elhunyt fülöp imre
 sb0031 tarnawa rudolf kitüntetése
 sb0032 baleset
 sb0033 lottó nyerőszámok
 sb0034 külföldi szakszervezeti ...
 sb0035 áruforgalmi gyorsjelentés /1. rész/
 sb0036 áruforgalmi gyorsjelentés /2. rész/
 sb0037 a planetárium hétvégi ...
 sb0038 intenzív nyelvtanfolyam ...
 sb0039 varga imre tárlata makón
 sb0040 művészeti fórum az fmh-ban
 /folyt. köv./ er

22.49 290483 1432

-. -

sb0126 4 180 mtib2066

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 óvodát avattak domaszéken
 sb0042 tárlat salgótarjánban
 sb0043 tanműhelyt avattak turkevén
 sb0044 síófokon leleplezték ...
 sb0045 befejeződött a debreceni ...
 sb0046 nemzetközi jellegű ...
 sb0047 bányászélet a fotókon
 sb0048 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0049 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0050 gyermeknap csepelen
 sb0051 kilométerenként 40-80 millió ...
 sb0052 kádár jános nyilatkozata / 1. rész/
 sb0053 kádár jános nyilatkozata / 2. rész/
 sb0054 kádár jános nyilatkozata / 3. rész/
 sb0055 kádár jános nyilatkozata / 4. rész/
 sb0056 kádár jános nyilatkozata / 5. rész/
 sb0057 kádár jános nyilatkozata / 6. rész/

as

sb0058 kádár jános nyilatkozata / 7. rész/
 sb0059 kádár jános nyilatkozata / 8. rész/
 sb0060 kádár jános nyilatkozata / 9. rész/
 sb0061 szerkesztőségek figyelmébe!
 sb0062 kádár jános nyilatkozata /10. rész/
 sb0063 kádár jános nyilatkozata /11. rész/
 sb0064 kádár jános nyilatkozata /12. rész/
 sb0065 kádár jános nyilatkozata /13. rész/
 sb0066 kádár jános nyilatkozata /14. rész/
 sb0067 kádár jános nyilatkozata /15. rész/
 sb0068 kádár jános nyilatkozata /16. rész/
 sb0069 kádár jános nyilatkozata /17. rész/
 sb0070 kádár jános nyilatkozata /18. rész/
 sb0071 ülést tartott az elnöki tanács
 sb0072 ujitók az egészségügyért
 sb0073 új kiállítás a gyulai várban
 sb0074 nemzetközi kisállat-kiállítás
 sb0075 kéziszerszám-gyárat avattak
 sb0076 új patyolat üzem veszprémben
 sb0077 háztáji kisgép-kiállítás ...
 sb0078 a környező országok időjárása
 sb0079 a váci rév
 sb0080 műsorváltás
 /folyt. köv./ er

22.49 290483 1566

-. -

sb0127 4 180 mtib2067

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0081 éled a balaton - újabb kemping
 sb0082 agrometeorológiai előrejelzés
 sb0083 az ujitási és találmányi ... /1. rész/
 sb0084 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0085 az ujitási és találmányi ... /2. rész/
 sb0086 lázár györgy fogadta ...
 sb0087 kirándulók, gombagyűjtők ...
 sb0088 módosul a bosnyák téri piac ...
 sb0089 tizenhatodszor kiváló a medicor
 sb0090 nyári táborok cigánygyerekeknek
 sb0091 kiállítás a duna galériában
 sb0092 szerkesztőségek figyelmébe!
 sb0093 az interker börze ... /1. rész/
 sb0094 az interker börze ... /2. rész/
 sb0095 az egészségügyi világszervezet ...

as

sb0096 kubikus-émlékmű szeghalmon
 sb0097 sarlós istván a xi. kerületben
 sb0098 kiváló vállalat a kőbányai sörgyár
 sb0099 május 8.: vöröskereszt világnap
 sb0100 az mszmp külügyminisztériumi bizottságának ülése
 sb0101 ülést tartott a kneb
 sb0102 országos diáknapiak
 sb0103 lengyel pártmunkás küldöttség
 sb0104 elutazott a szovjet iróköldöttség
 sb0105 üdvözlő távirat
 sb0106 nemzeti zászló balatonkenesének
 sb0107 szentágothai jános hazaérkezett
 sb0108 új korszak a rák elleni ...
 sb0109 magyar-finn barátsági est
 sb0110 nemzeti zászlót kapott ...
 sb0111 kiváló címet kapott ...
 sb0112 nagy kovács mária ...
 sb0113 tízéves városok
 sb0114 központ a fogyatékos ...
 sb0115 babrak karmal fogadta ...
 sb0116 muzeumavatás szentgotthárdon
 sb0117 forgalmi változások /1. rész/
 sb0118 forgalmi változások /2. rész/
 sb0119 fogadás japán nemzeti ünnepén
 sb0120 ~~etióp~~ etióp országos ...
 /folyt. köv./ er

22.51 290483 1524

-. -

sb0128 4 180 mtib2068

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /4. rész/

sb0121 időjárásjelentés
 sb0122 az ndk nemzeti front ...
 sb0123 magyar-ndk környezetvédelmi ...
 sb0124 autóbusz és villamos ...
 sb0125 lakatos ernő látogatása prágában
 sb0126 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0127 tartalomjegyzék /2. rész/
 sb0128 tartalomjegyzék /3. rész/
 sb0129 tartalomjegyzék /4. rész/

as

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkeszteték: sebestyén tibor
 oltványi ottó
 izsák erika

- v é g e -

/mti/
er ie

22.55 290483 0648

as

-. -

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. április 30.   bel   s z o m b a t
-----

sb0001 4 130 mtib1001

virizlay gyula ünnepi beszéde /1. rész/

1983. április 30. - a szerkesztőségek rendelkezésére bocsájtjuk virizlay gyulának, a szot főtítkárának május 1-i rádió- és tévébeszédét. a beszéd az első elhangzásig - április 30. 18 óra 55

-----
percig - szigoruan embargós!
-----

kedves nézők, rádióhallgatók, barátaim!

a munkásosztály legnagyobb nemzetközi ünnepére készülünk. az előestén köszöntöm önöket pártunk, az elnöki tanács, a kormány és a szakszervezetek nevében.

sajátos ünnep május elseje. a munka és az emberi méltóság szülte, s így az esztendő legszebb napjaként él bennünk. igaz, az első budapesti nagygyűlés óta az ünnep jellege formálódott, alakult, de tartalma változatlan: ma is a békéért, a tisztességes emberi életért és a munkáért harcoló dolgozók seregszemléje.

aligha lehet megállapítani, hányan ünnepelnek ma szerte a világon. de amyi bizonyos, hogy az idei május elsején borultabb a világ égboltja, a dolgozó tömegek szándékosan megrontott világpolitikai légkör és a vele együttjáró gazdasági válság fenyegetettségében ünnepelnek. de ünnepelnek!

